

"KOVA"
Savaltinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną, Philadelphia, Pa.
Lietuvių Socialistų
Sąjunga Amerikoje.
(Incorporated Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visas dalis svieto \$2.00.
Pusmetį \$1.00.
Apkeitimui kainos ant užklauso.

Redaktorius — K. Vidikas.
Administratorius — A. Žymontas.
Su visokiais reikalais kreiptis šiuo adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Philadelphia, Pa.
by the
LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA
(Incorporated April 28, 1908)

SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year

Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

No. 36

TELEFONO NO. KEYSTONE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, Pa. 5 d. Rugsė (September) 1913 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TELEFONO: KEYSTONE MAIN 2958.

Metas IX

AMERIKA.

PATARIMAI MEKSIKOS PREZIDENTUI.

Suvienytų Valstijų prezidentas pareikalavo, kad dabartinis laikinis Meksikos prezidentas Huerta tuojaus apsauktų prezidentinius rinkimus ir pats nekandiduotų į prezidentus. Tuom Suv. Valstijų prezidentas tikisi prašinti naminę karę Meksikoje. Huerta atsakė pašaipais ir tokius reikalavimus. Suvienytų Valst. valdžia pranešė visiems savo piliečiams kraustytis namo iš Meksikos. Felix Diaz kandidatuosias į Meksikos prezidentus.

Sukilėliai nutvėrė septynius traukinius valdiškos kariuomenės, kurią ir išūdė, užmušdami apie 1,200 kareivių.

TRUSTAS MULKINA VALDŽIA.

Suvienytų Valstijų valdžia apreiškė, jog duos kontraktus ant plieno, reikalingo statymui karinių laivų, toms kompanijoms, kurios sutiks ant žemesnės prekės. Tuoj atsiskaukė kompanijos, pasiūlydamos savo plieną įvairiomis kainomis. Laivyno sekretorius Daniels tuos pasiūlymus vadina komedija, nes visos tos trys kompanijos priguli prie to paties plieno trusto.

DIDŽIAUSIO LAIVO GAISRAS.

New York uoste buvo uždegtas didžiausias pasaulyje garlaivys "Imperator", pribuvęs iš Hamburgo. Gaisras greit užgesinta ir garlaivis paskirtu laiku išsijudino su 1600 pasažyrių į Europą. Sudegė kapitonas.

BLOGAI ŠERIA ATEIVIUS.

New Yorko valdžia ištrinėja ir suseka, kad ateiviai, sulaukiamieji ant Ellis Island (kasle-garnėje), yra labai netikusiai maitinami.

TIK 1200 SIUVĖJŲ TEBESTRAIKUOJA.

New York. Iš moteriškų drabužių straikuojančių siuvėjų beliko tik 1200 darbininkų straiko lauke. Išvykio buvo sustraikuavę 7,000. Taigi 5,800 sugrįžo jau darban, maždaug laimėdami savo reikalavimus.

KAREIVIAI LYDI VARIO KASIKŲ PARODĄ.

Calumet, Mich. Straikuojanti vario kasikai turėjo parodą, kurią vedė moteris. Parodą lydėjo milicija ir policija. Keli policistai mėgino riaušes sukelti, užgauliodami straikerius, bet tas jiems nepavyko. Milicijos viršininkai, nenorėdami kokio-tai nemalonumo, liepė tiems policistams susilaikyti. Vienas straikeris liko areštuotas už tai, kad paskui jį einantis milicistas atrado, jog straikeris per daug palengva eina...

Pittsburgh. Sproguos laivuko Alice boileriai, liko užmušta 9 ir sužeista 6 ypatos.

UŽRUBEŽIS.

CHINIJOS PARLAMENTO NARIŲ AREŠTAVIMAS.

Pekinas. Miestas randasi karės stovyje. Nužurimi neišikimybėje dabartinei valdžiai žmonės šimtais areštuojami ir dažnai išžudomi. Pagal prezidento Yuan-Si Kajaus paliepimą, suareštuota net 9 parlamentų delegatai. Tuo parlamentas labai pasipiktino. Delegatai iš pietinės Kinijos, kur dabar eina revoliucija, apleidžia parlamentą ir vaziuoja namo, nešdami su savimi kerštą prieš Yuan-Si Kajaus saivališką valdžią.

Valdiška kariuomenė atėmė nuo sukilėlių Nankiną, tvirciausią jųjų drutvietę.

SUFRAGISTĖS VALKIOJA ASQUITHA.

Londonas. Da karveingosios sufragistės vis neduoda ramumo ministerijai pirmininkui Asquithui. Pastaruoju laikin, kada jis žaidė "gol'ą" su kumis didžiuliais Lossiemouth'e Skotijoje, jos numinė jam dešimtį bloškė ant žemės ir da žeme gerokai už kojų pavalkiojo, kol nepribuvo detektvai, kurie jas ir suareštavo.

BAISI VĖSULA JAPONIJOJ.

Tokio, Japonija. Baisi vėsula užmušė daugiau kaip 60 žmonių, sudraskė šimtus namų ir nuvertė desėtus tily. Viename Tokio vanduo apšėmė 15,000 namų. Daugybė javų nunėsta tvano nuo laukų. — Žuvo 17 vaiky, kurie lipo ant kalno Koma-Ga-Take.

NAMAS UŽMUŠĖ 5.

Peteborough, Canada. Sugriuvo viena krautuvė. Užmušta penki žmonės ir sužeista kelios desimtys.

TAIKOS NAMO PASVĖNTIMAS.

Haga. Atidaryta ir oficiališkai pašvęsta puikus Taikos Rumas, palocius, kurį pastatė ir dovanojo Taikos Taryboms Carnegie, garsus Amerikos milijonierius. Karalienė Wilhelmina apdovanojo Carnegie Didžiojo Kryžiaus ordenu.

POPIEZIUS PRIEŠ BERGSONĄ.

Popiezius pasmerkė garsaus filosofo Henri Bergsono nuomones kas link pasaulio sutvėrimo ir evoliucijos. Popiezius sako, kad Bergsono filosofija labai pavojinga katalikams tuomi, kad ji vartoja gudrius argumentus.

PERDURĖ SUV. VALSTIJŲ URĖDNINKĄ.

Huelva, Ispanija. Tulas beprotis Bejarano pavojingai peiliau sužeidė Suvienytų Valstijų konsulinį agentą Alcocką, rokuodamas, buk Alcockas pavogęs svarbų jo išradimą.

Pranešama, kad Bulgarija sutinkanti užleisti turkams Adrijanopolį, jeigu turkai jai duos kitur atsakančią žemės plotą.

RUSIJA.

BARBARIŠKI ĮSTATYMAI.

Pora mėnesių atgal reakcionišiausioji Dumas dalis įnešė, kad būtų vėl įvesta rykštė baudimui valstiečių. Dabar teisių ministerija įtraukė tą įnešimą į savo sumanytų įstatymų planą prieš "chuliganus". Chuliganais valdžia, dvarininkai ir kapitalistai vadina visus tuos kaimiečius, darbininkus ir inteligentus, kurie kame-nors pasipriešina esančiajai Rusijoj tvarkai.

Ypatingai puola į akį teisių ministerijos barbariškas sumanymas bausti bedarbius darbininkus dviem iki šešių mėnesių kalėjimo "uz nesistengimą" pasijieškoti darbą.

Tveriaus bajorija pareikalavo net bausti mirtia valstiečius už užpuldinėjimą ant ponų dvarų, miškų ir tt.

POLICIJOS ŠNIPŲ NUTARIMAS.

Neseniai Peterburge vyko policijos šnipų viršininkų susilavimas. Jie nusprendė, kad savo naudai, bet imt juos pavest šnipų fondui. Tas klausimas suvažiavime tapo paketas todėl, kad tarp šnipų baisiai išsiplatino kyšij emimas. Viename Charkove už kyšij emimą ir valdiškų pinigų išiekojimą buvo atiduota teisman keturi viršininkai.

CENZUROS SIUTIMAS.

Peterburgo teismo rumai uždėjo areštą ant D. I. Pisarevo veikalą "O Šedo Ferrote", kuris randasi Pisarevo šešiatominiam veikalų rinkinyje. Pagal teismo rumų nuosprendžio iš kitų Pisarevo veikalų turi but išplėsta minėtasai straipsnis ir sunaikinta.

D. I. Pisarevas — labai populiariskas, ypac tarp einancios mokslius jaunuomenės, kritikas — publicistas. Visi jo veikalai buvo leidžiami skaityti net prieš 1905 metus, o dabar kai-kurie jau tampa "pavojingi".

STRAIKUOJA 8,000 DARBININKŲ.

Baku. Kerosininiuose darbuose straikuoja 8,000 darbininkų, reikalaudami pakelti algą ant 15 — 30 procentų ir pripažinti darbininkų renkamas komisijas taryboms su darbdaviais. Rengiasi straikuot da 10,000 darbininkų.

RUSIJA IR AUSTRIJA REIKALAUJA, KAD BUTŲ PERŽURĖTA TARYBOS, PADARYTOS TARP BALKANŲ KARALYSTĖLIŲ IR GRAIKIJOS.

Rusija, jog bulgarai gavo permazai, o graikai perdaug.

Maskva. Pasmerkta myriop 8 kategoriniai kaliniai už pabandyimą pabėgti iš Botyrsko kategorinio kalėjimo.

Ekaterinoslavo gubernatorius įvedė taip vadinamąją "keliaujančią sargybą" apsaugojimui darbdavių laike javų valymo, idant darbininkai kaip reikiant dirbtų ir nesibuntavotų.

DARBO LAUKAS.

250,000 LONDONO DARBININKŲ RENGIASI STRAIKUOT.

Londonas. 250,000 darbininkų tariasi straikuoti už tai, kad Anglijos valdžia atsisako atleisti iš darbo neunijinius laivų tplotojus (maliorius). Straikuoja visi elektriniai darbininkai visuose valdžios departamentuose, išreikšdami protestą prieš minėtų neunijinių darbininkų darbą. Jau straikuoja 15,000 namų ir tily statymo darbininkų. Londone yra 18 statymo unijų, turinčių 250,000 namų, kurie visi gali sustraikuoti.

STRAIKUOJA VISI KARALIŠKŲ PALETOVŲ VANDENS DARBININKAI, PĖKIAI IR ELEKTROS INŽINIERIAI. KARALIS JURGIS TURI ŽIBINTIS ŽVABKIS IR KEROSININĖMS LIAMPONOMS. BĖDA SU TAIS DARBININKAIS.

Straikuoja visi karališkų paletojų vandens darbininkai, pėkiai ir elektros inžinieriai. Karalis Jurgis turi žibintis žvabkis ir kerosininėms liampoms. Bėda su tais darbininkais.

DU UŽMUŠTI DUBLINO RIAUSĖSE.

Dublin, Airija. Straikuojantieji gatvekarių darbininkai nežiurėjo valdžios udraudimo ir laikė savo susirinkimą. Pribuvusi policija pradėjo juos mušti. Straikeriai ir publika puolė ant policijos, kurią emė vaisinti suduzusiais buteliais ir akmenimis. Užmušta du darbininkai; sužeista 500 ypatų. Du straiko vadovai nuteisti po 3 mėnesius kalėjimo.

Sužeista 30 policistų. Simtali raitų policistų ir keli tuktantiniai kareivių "daro tvarka".

MATRASŲ DARBININKŲ STRAIKAS.

New York. Straikuoja matrasų darbininkai. Keliolika darbdavių priėmė straikerių statomas išlygas. Kiti darbdaviai siulo savo darbininkams ant 10 proc. pakeltą algą ir 54 val. darbo savaitę, bet darbininkai tuos pasiūlymus atmeta.

PROVOKACIJA CIGARŲ DARYTOJŲ STRAIKE.

Milwaukee, Wis. Straikuoja cigarų darytojai. Darbdaviai pristatė po darbininkų apgyventas vietas detektivų. Detektivai prikalbinėja straikerius, kad, tik mušdami darbdavus, straiklaužius ir policiją, jie galį išlaimėti straiką. Darbininkai nekvailei: supranta tas pinkles ir kuo-ramiausiai užsilaiko. Unijos izde pinigų gerokai esama. Iš izdo gauna po \$12 į savaitę vedusieji straikeriai ir po \$8 nevedusieji.

"KUTRŲ" PIRMTAKUNAI IR JŪ SĖBRAI.

Mēs gyvename tokiame amžiuje, kuriame prirodymui savo persitikrinimui ir pamatuoto sąprotavimo apie vieną ar kitą dalyką, reikia tam tikrų argumentų ir faktų. Jei mēs visi laiko reikalavimus pildytume, išeiga iš kiekvieno kivirčo pas mus būtų greitesnė ir su geresnėmis pasekmėmis. Ant nelaimės, vienok, da daug turime "zmo-gišky esybių", kurios atkakliai laikosi necivilizuotų žmonių papročių. Jei savo "nuomonės" apgynimui neturi faktų, tai grie-biasi šitokio įrankio: kiek tik galima visa gerkle rėkti ir kolliotis. Tuomi, mat, parodys savo "teisybę". Tokių įrankių vartojimas buvo labai madoje pas mūsų tautininkus ir klerikalus, vienok per apie pusę metų tas viskas lyg ir buvo užmiršta ir su "priešais" pradėta kovoti gražiau. Tačiau pas žmones, kurie nežengia kartu su draugijos progresu, bet nuolat atsilikę smulkiu paskai, sveikas argumentavimas — tai neįmanoma. Tiesiog turime būti tokie momentai — ir tada na giesmė.

Čionai aš mintyje turiu mūsų "dešinijį abazą", kunigiją ir tautininkus, kurie savo seną kolonijų giesmę ir vėl atkartuoja. Ta giesmė — tai gynimas dr. Basanavičiaus ir M. Yčo ypatų ir jų "atstovybės". Kada socialistai, atvažiavus Amerikon Tumui ir Olševskuii "Saulės" namams rinkti aukų, emė nurodinėti, kad tiems "atstovams" ne lietuvių apšvietėms ir liuosybė, bet lietuvių dolieriai ir vergija rupi, tai visi tautininkai ir kunigija apgynimui "atstovų nekaltybės", visa banda, pasileido į darbą rėkti; net "Laisvoji Mintis" (iš vardo. — J. S.) tuos "atstovus" glostė, pakol viens "tautietis" Tumas "L. M." "menedzeriui" dr. Sliupui stačiai nepasakė, jog, kas nėra po Romos kunigijos padu, tas "atstovų" draugu negali buti. Likusius savo patrijotus — kolegas tie "atstovai", sugrįžę Lietuvon, kone prie kiauily priylgino...

Paputė vėjalis, atnešdamas mūsų "kareiviams" sarmatą, ir jie, atsidus ir visą bėdą nusiantę "Kutrų" ir Konkolauskų "auklėtojams", pradėjo elgtis maž-daug, kaip šio šimtmečio žmonės. Pradėjo logiskiau kovoti su savo priešais. Bet neilgai. Atsirado kiti "atstovai". Juosius nuo "priešų" ginti išsoko "Laisvoji Mintis" pati pirmutinė. Pasiklausykime, kaip redaktorai to "magazy-no", kuriame nesufalšuotos minties labai mažai, argumentuoja:

"Neištikimi — kaip kam! Kas deda svarbą ant Kutrų liudijimo, tam bus neištikimas kiekvienas nuosirdus tautietis, ar jis gyvena Lietuvoje, ar Amerikoje..."

"D-ras Basanavičius dirbo lietuvių apšvietos labai da negimus tiems, kurie šiandien jo neištikimybę skelbia... Kaip

tamstai beaišį skaitytojai, patinka tokie argumentavimai"

Aš pilnai sutikčiau su tokiu pasakymu, jei ponai iš "Laisvosios Minties" pripažintų šitą ve jiems taip nepatinkamą teisybę: Da "Laisvosios Minties" redaktorai pas poną dievą žirnius skaitė, o jau bažnyčia dar-bavosi prislėgtų žmonių nau-dai, lygiai kaip ir abelon kulturos labui, steigdama kliošto-riuose įvairius knygynus, ran-kiodama rankraščius, užrašus ir tt. Taigi buvo įstaiga, kaip tik "tautos namai".

Ką mēs turime daryti? Mēs turime nuo "L. M." ponų reikalauti, kad jie būtų teisingi; kad jie pildytų savo credo (tikiu), tą, ką augščiau pasakė. Bažnyčia kit-kart tą darė, ką kitkart darė ir dr. Basanavičius. Taigi, ponai iš "L. M.", galite savo laikraštį pasidėti, nes jis nereikalingas; jame nieko daugiau nėra, apart "senos kultūrinės įstaigos" — bažnyčios pašonij kedenimo!

Tokie tai "Laisvosios Minties" argumentavimai. Dabar pasizurkime į argumentus viso didžiojo — mūsų — tautiško — liberališko abazų. Tie visai su kuo-ramiausiai darbdavijose patalpinami nes židę, maity "protestą" priešais socialistus ir sudėta savo nemėgtancius šalininkus prie to "protesto" prisidėti. Tame "proteste" šitokie gerkiniai argumentavimai: 1) Kutros, Konkolauskai, socialistai, Konkolauskai, "Kova", "Laisvė", socialistai, Kutros, Konkolauskai, Kutros... 2) Tautos namai, Mokslo Draugijos atstovai, garbės verti vyrai, Basanavičius — vyriausis ir daugiausia pasidarbavęs tėvynėi. Yčas — žmonių išrinktas Kauno gubernatos Rusijos Dumoje. 3) Socialistai — fanatikai, išgamos, Kutrų perėtojai, priešai tautos namų ir tt. ir tt.

Sutraukus į daiktą tą visą dviejų špaltų "protestą", nieko jame daugiau, kaip tik tas, kas augščiau pasakytą. Skaitai, žmogus, ir nenoroms perbėga per veidą nusispysojimas iš tų visų, po "protestu" pasirašiusių donkišotų. Rodos, nevertėtų, nei polemizuoti su žmonėmis, kurie, lyg sąvokos netekę, šmeizia kitus, prieš kuriuos argumentų neturi, bet kad savo tais riksmiais gali kartais da labiau pažaboti sąvoką savo nekalty, bet nemastančių pasekėjų, jeigu da jie jų kiek turi, tai čionai reikalinga padaryti kelias pastabas.

Pirmiausia — iš kur pas mus atsirado Kutros ir Konkolauskai? Kiek nam žinoma, tai tie vyrukai pas mus, į L. S. S., atsikraustė iš tautiškojo lietuvių Susivienijimo ir iš Tėvynės Mylėtojų Dr-stės. Donosus rašyti Konkolauską pamokino tautininkas "Lietuvių Laikraščio" redaktorius Smilga, V. K. Račkausko ipėdinis, kun. Olšauskas ir daugybė kitų tautininkų ir klerikalų. Neiteisingai liudyti Kutrą pamokino valparaisiečiai klerikalai ir tautininkai, "tautos žiedai" — moki-(Uzbaiga ant 2 pusl.)

linijų laivų
cija į visos ša
iai ir pigiai
letų.
getinų valetijų
phia, Pa

iečiai!

trejatą metų ir
sitikrinti, kad mie-
lasi tikrai vienas
Ignatas Stankus,
ladelphia, Pa. Jis
ias ligas, šveizias
y, moterį ir vai-
pas daktarą Ig-
nėdinti ir platiną
istamų ir giminių
Stankų. Tai ži-
ikas yra neisim-
cokasai žybernis-
ko žybernių gy-
vių — dykaduo-
riengą bėdą, ne-
isingai ir teising
nuo jo operaci-
aras J. Stankus
tiesiog patraukė

bet kelios padkro-
yra užtikomos didži-
ai sirgus, turėjus sk-
š virsaus kojų į ap-
ir abelon nusilpint-
stisaukiau prie dik-
amus. Ištaris jam la-
kus gelbėti. Aš Juo-
staiui Ignatui Stankui
skandėjimą knių ir
uolių teisingai mgyta
iš aš nepatįgintu at-
ne. 2 Hutchinson St.
utimu lakstantį kra-
ant kuno. Aš Juo-
Stankui už ligydyt-
pzinimo jaunų diem-
tisi, 3206 Stanford st.
ant vėdo. Aš Jurgis
jau kosulį, net buvau
nkų. Jis už pirmo pri-
cnių.

kus
elphia, Pa.
is nuo 7 iki 8 val.
po pietų.

kšti ne-
suprato
nduo iš
a visur
l Tai
saitymo

isuomet
pagelbą
tam su
arbinin-
gdienui.

į jaus-
ų žmo-
artą ir

ryj bi-
š mie-
mi ži-
i dar-
ome-
iebiai

me su
nkiško
darbi-
os or-

Pa.

ga
da su daug
Gaunama

"KUTRŲ" PIRMTAKUNAI IR JŲ SĖBRAI.

(Taša nuo 1 pusl.)

niai, kurie mokyklos valdžiai neteisingai liudijo apie tos mokyklos socialistų veikimą ir kitus dalykus. Taigi visi tokie dalykai socialistų tarpan įsi-skverbė iš dviejų minėtų abazų — tautininkų ir klerikalų. Palyginkite skirtumą: visus žmones, kurie socialistų tarpan įlindo su humbugo tikslu, — mėš, socialistai, siūčiupe tokius, — prašaliname iš savo tarpo. Žmones, kurie ne darbo žmonių reikalams tarnauja, bet priešingai — darbo žmonių išsiluosavimo priešams, arba, budami mūsų tarpe, vartoja įrankius, kurie neša blėdį liaudžiai, — mėš tokius pasiūnciame ten, iš kur jie atėjo. Kitaip yra su žmonėmis, kurie tą "protestą paršė", geriaus sakant, po juo pasirašė. Pas juos bile kokis humbugas — tai tautos reikalas. Kaip kurie iš tų žmonių prisivins svetimą turtą, kaip kad Širvydas T. M. D. knygas, — tai tautos reikalas; susidėję 10 buržuazų pasistatys fabriką, kad "savoms rankoms" iš tautiečių darbininkų sunkti pelnā — tai tautos reikalas; užmanys koks davatku oficerius, caro "numylėtas tarnas", statyti neva "mokyklā", kur lietuvius bibliškoms pasakomis fanatizuos, — tai tautos reikalas; klebonas nuo gospadinės su skaurada gaus per kaktā — tai tautos reikalas; L. M. Dr-ja panorės pasistatyti namus... na, gal tas ir ne tautos reikalas, bet kad tai draugijai "darbuojasi" vyrai, kurių nuopelnai lietuviams yra 0 (zero), o kadangi jė jokių nuveiktų darbų "labui lietuvių neturi (Redakcija čia nesutinka su autoriaus nuomone, nes dr. Basanavičius tikrai yra nemaža pasidarbavęs lietuvių kultūros dirvoje. Redakcija taipgi žiuri ir į Tautos Namą, kaip į naudingą lietuviams kultūrinį ir judvieju pas už tų budelį — carā ekskursiją turėjo ir užtai tautai "garbė", tai pagerbti tokį žmogų — tautos reikalas; visi "raudonleji", kurie yra tarp tautiečių dvasios žemi, yra išgamos, o tautininkai, kurie svetimtautes pačias veda — "platinā lietuviųstę", tai juos pagerbti — tautos reikalas; sėbrauti su visais tautos nevidonais — tautos reikalas; malšinti ir išdavinėti valdžiai gero trokštančius tautai tautiečius — tautos reikalas; laizytiesi prie tautos budelio — tautos reikalas; veidmainiauti — tautos reikalas; išimti prieš straikuojančius tautiečius kriaučius injunccion, kad policija už piketavimą turėtų progā internacionališkā lazda pšmaginti j tautiečių kaktas, kurie, neišlaikydami smugiu, bus priversti už pusdykį dirbti, kad tuomi tautietis dirbtuvės savininkas galėtų traukti sau iš tautiečių gerā pelnā, iš ko galėtų ir pats "pagal tautiškā madā" lėbauti ir iš išsunkto iš tautiečių triuso pelno nusipirkti už tautiečių pinigų pastatytuose "tautos namuose" "garbės nario vardā", — tai tautos reikalas; kada tautiečiams bestraikuojant prisieina badauti, kad parodyti gerā širdį, tautietis katalikas - bosas nuo dirbtuvės durių privalo nukraustyti kryžių, o kitas tautietis tautininkas - bosas — žirgvaikį, ir prie durių pastatyti policistā, kaip kokiā pelėdā, kuris savo "žvake" galėtų aprukyti kiekvienā, norintį gyventi, — tai tautos reikalas.

Ir kas su šitais ir daugybe kitų panašiu "tautos reikalų" nesutinka, tas yra fanatikas, išgama, Kutrų išpera ir tt. Tokia logika pas tuos "protesto" autorius, iš kurių daugelis dagi yra pusėtinai atsižymėję, ne vienam, tai kitam augščiau minėtame darbelyje.

Jie sako, kad socialistai tik vieni nori sau laisvės. Taip, jie nori laisvės, visupirmu, iš lietuvių tarpo išvalyti visas šiukšles. Apie tautininkų laisvę apvalyti savo tautiškā darbavietę nuo visokių šiukšlių socialistai nemano rupinties, nes visas tas abazas pats sau visada priešginiuiau ir todėl su tokiomis žmonėmis kompromiso mėš negalime daryti. Tas tautininkų ir klerikalų abazas nuo šiukšlių apvalyti save ir savo tautā suvis nenori, nors veik visi tautininkai, dagi ir Račkauskas, dabar pasirašęs po minėtu protestu, užgiedojo pritarimo giesmelę, kada L. S. S. VII Suvažiavimas nutarė, kad tyrai (čystai) idėjai gali darbuotis tik tyri žmonės.

Pasakykit, poneliai, ar rašymas "donoso", kuris ne į rusų valdžios rankas nuėjo, bet į "Lietuvos" redakcijā, ir kuris vargu bebuvu rusų valdžiai taikytas, yra bjauresniu darbu, ar specijališkas Yčo pas carā apsilankymas ir linkėjimai "ilgų metų" mūsų tautos tironui? ar "Kutros" paliudijimas apie caro pagelbininkā, ar nuolatinis revoliucioniškų elementų persekiojimas, išdavinėjimas valdžiai, apjakiniškas prietarais lietuviškos liaudies? Jeigu socializmo idėją gali skelbti tik švarūs agitatoriai, nesuiskompromitavę, tai kaip apie tautos namus?

Protas sako, kad protesto fabrikantai apie tuos namus labai blogas pažiuras turi, jeigu už tokius Yčus galvā guldo. O apie pačią tautā tai mano lygiai su savo "atstovais", kurių nuomonė šitokia:

— O kaip manote, ar mėš kada atsimsime Vilniū? — klausia "Draugo" meistris Kaupas.

— O, be abejonės, atsimsime mėš jį nuo lenkų, atsimsime, — atsako Basanavičius.

— Žinoma, žinoma, atsimsime, — pritaria Yčas.

Tokias kvailas pasakas nei vaikams negalima pasakoti. Na, caras, kuris yra "didis Lietuvos kunigākštis", taip ir Vilniaus Mat, jie "atsims" nuo to, kas neturi. Su rusų caru... nu, tai kitas dalykas; tas visų buržujų globėjas, o Yčas net dovanas jam duoda. Taigi caras lai smaugia Vilniaus gyventojus, kiek nori.

Žmonės, žmonės, kur jų protas ir sąžinė!

J. Stasiulevičius.

AR NE VAIKŲ DARBAS?

Patrijotų protestas prieš "Kovā" ir "Laisvę" yra vaikiškas darbas. Prieš ką gi protestuojama? Nagi prieš tai, kad "Kova" ir "Laisvė" pasakė, jog pp. Basanavičius ir Yčas yra klerikalai ir jog Yčas gavo nuo caro medalį "na pamiat" (atminčiai) ir pirkto carui paveikslą, kuriuo podraug su kitais caro draugais — Dumos delegatais pasveikino carā su 300 metų Romanovų giminės caravimo sukaktuvėmis.

Dr. Basanavičius "Vienybėje Liet." savo straipsnyje "Kaip nebuvo lemta man" Dumon patekti" išpažino, jog jis buvo kunigų kandidatū Dumon, tik ką paskiaus kunigai jį apgavo, pastatydami da geresnį savo draugā jo vieton. Taigi klerikalas. O kad "Kova" ir "Laisvė" nieko nemeluoja apie Yčā, tai ponai protestuotojai gali persitikrinti iš "Lietuvos Ukininko" ir "Lietuvos Žinių" pranešimų. Kokių daugiau darodymų norite? Gal tautiškų ktramųjų Račiuno paveikslų? Bet ar ir tie jus pertikrintų, — tai klausimas.

Drg. A. Baranauskas, kuris buvo apsiėmęs apvažiuoti VI L. S. S. Rajoną (Mass.) su profekcijų maršrutu, atsisakė nuo darbo ir apsigyveno ilgesniam laikui Brooklyne, N. Y., gavęs ten nuolatinį užslėmimą.

Moteru Skyrius.

JAPONIJOS MOTERŲ PADEJIMAS.

Praeityje japonai skaitė savo moteris tik už žaislus arba verges. Jos buvo perkamos ir parduodamos. Pagal Buddho ir Konfucijaus mokslā, jos — "griešni ir nečysti" sutvėrimai. Pakol moteris buvo netekėjusi ji buvo tėvo vergė, ištekejusi buvo vyro vergė, o vyrui mirus, sunaus vergė. Ji neturėjo teisės įieškoti nuo vyro atsisikyrimo, nors vyras su ja apsiėtu nežmoniškiausiai; iš kitos pusės, vyras arba vyro tėvai už menkiausią niekā galėjo ją pavartyti šuns vietoj.

Dabar po įtekme europinės civilizacijos Japonijos moteris gauna didesnes teises. Jau jės gali buti savo namų savininkėmis ir turi šokiškas-tokias teises teismuose. Mergaitėms atdaros ne tik pardinės, bet jau vidutinės ir augstosios mokyklos. Pradines mokyklas dabar lanko 3,000,000 mergaičių. 1900 m. augstasias ir vidurines mokyklas lankė 2,356 mergaitės, o kursas baigė 1,242; 1908 m. jau augstasias ir vidutinės mokyklas lankė 7,071 mergaitės, o kursas baigė 2,621. Progresas, kaip matome, labai spartus.

1899 m. moterų ir merginų mokytojų buvo 11,628, o 1909 jau 38,233; fabriky darbininkų 1899 metais buvo 269,378, o 1909 metais jau 493,498; telefono darbininkų skaitlius nuo 1899 m. iki 1909 m. paauogo nuo 551 iki 3,790.

1911 m. geležinkelių ofisuose dirbo 2,440 moterų, Centraliniame Japonijos Banke jų dirbo 314, o krasos tarnystėje — 793. Šiandienā Japonijoje randame moterų daktarų, ligonbičių seserų, akušerų, muzikančių, krautuvių darbininkų ir agentų.

Prasidėjus didesnei kovai, delei esominių pūčių, prostitucija.

1911 m. Japonijoje buvo 48,000 prostitucijų, užsiregistravusių ir esančių po policijos priežiūra; apart jų buvo 38,000 "geišū", kurios pusiau savo šokiškas ir muzika publikā linksmina viešbučiuose ir kitose viešose vietose, o pusiau gyvena iš paleistuvystės. Taipgi yra labai didelis skaitlius slap-tųjų prostitucijų.

Japonijos paleistuvystės namai paprastai yra savastis didelių kapitalistų, kurie baisiai išnaudoja nelaimingas merginas.

Japonijos darbininkų padėjimas yra labai sunkus. Daugiausia jų dirba prie audimų po 12 val. į dieną. Turi gyventi prie dirbtuvės, apsuptos augstomis muro sienomis, lyg vergėis, iš kur joms išieiti nedaleidžia. Tokios blogos darbo sąlygos buvo Anglijoj šimtas metų atgal.

Damajanti.

Tulos moteris sako: Mėš, gavusios balsavimą, balsuotume už gerus žmones į valdiškas vietas, nežiurėdamos, prie kokios partijos tie žmonės priguli. Klaidinga nuomonė. Kiekvienas valdininkas, kuris nėra socialistas, atstovaus ir gins kokios-nors žmonių grupos biznį; jis kitaip negalės savo vietoje pasilaikyti. Vieni tikrai socialistai, išrinkti valdiškoms vietoms, tarnauja darbininkų reikalams. D.

PASIKALBĖJIMAS DĖDĖS SU POVYLU.

— Pasibažyk, Povyl, kad niekam nepasakysi to sekreto, kurį aš tau noriu pasakyt.

— Na, dėde, kaip aš tau galiu prizadėt, kad aš niekam neišduosiu, ką tu man pasakysi, ir da pasibažyti? Gal tu ketini žmogų nužudyti. Aš to užtylėt negalėčiau, jeigu tu nenorėtum atsisakyt nuo tokio arba kito panašaus blogo darbo. O bažytis aš niekad nesibažysiu. Tas perdaug kvaila.

— Aš neesu koks bedievis, kad užmanysčiau žmogų užmušti. Ale aš turiu didelį biznišką sekretą; aš tu niekam jų neišduok, o aš tau pasakysiu. Tai puikus planas. Bet vieno plano neužtenka. Todėl tegul bus mano planas, o tavo pinigai.

— Daug aš žinau geradėjų, kurie nori už savo planus pinigų gauti. Aš netikiu, kad dėdė turėtum kokį tikrai gerą ir naudingą planā; kad butum buvęs gabus geriems planams daryti, butum pagal tuos planus ir savo gyvenimą geriau sutaisęs, negu dabar.

— Nešnekėk, Povyl, kas nereikia, ale klausyk manęs. Aš noriu išieisti tokią gazetā, kokios lietuvių kalboj da nebuvo ir nėra. Kad aš tik ant pradžios kiek pinigų turėčiau, tai paskui butų aruodai pinigų. Dabar išeinančios gazetos visos yra lietuviams niekai. Redaktorai nesupranta, ką mūsų žmonės mėgsta. "Saulė" yra biskj gudresnė už kitas gazetās, ale ir jinai peraugstai mūsų žmonėms rašo. Reikia gazetā drukavoti raidėmis nuo pusės colio ilgio, kad visi mūsų žmonės, o labiausiai parapijonai, galėtų suskaiityti.

— Kas nenori skaiityti, tai gali jam ir sieksinimėis raidėmis drukuot laikraštį, o jis jo neskaitys, tik pasijuoks, kad "gazieta labai muzikiška".

— Nepertrauk mano kalbā; duok man užbaigti mano planā. Kai tu, Povyl, geras akis turi, tai tau baikos ir mažos raidės, o kaip kas slabnų akių, tai tas myli kuo-didžiausias litaras. Kad ir man pačiam "Kovos" ir "Keleivio" litaras permažos; be akuliorius negaliu skaiityti, o akuliorius užsidėt man gėda; pradės mane išjuokti mano pažįstami. Man vienas daktaras sakė, kad kokiai visai trečdaliai žmonių yra reikalingi akulioriai; jeigu akis nėra suvis gerai nudootos, tai be akuliorių skaitymas — viena tiktai mučynė. O lietuvius greičiau galima išmokinti laikraščius skaiityti, negu akinus nešioti. Tokiu spabuo butinai reikia drukuoti gazetā tokiomis raidėmis, kaip patkavos.

— Lietuvių akis nėra silpnės-

nės už amerikū; na, tegul jau butų pusė lietuvių su silpnomis akimis, tai vis da pusė liktų su stipriomis ir galėtų skaiityt tokius laikraščius, kaip "Kova" ir kiti. Bet ne dėlei akių silpnumo lietuviui mažai teskaito laikraščių; mažai jie teskaito todėl, kad jų beveik pusė nemoka skaiityti, o kurie ir moka, tai daugiausia tik iš savo maldaknygės; žmogelis su vargu atsisikaito ir savo maldas. Paskui da kitas dalykas: lietuviui nuo jaunų dienų yra priversti sunkiai dirbti ir nuolat rupintis, kaip uždirbti reikalingiausius gyvenimui daiktus, duoną, drabužį ir tt. Nuolatinis sunkus darbas, be perstojo rupestis apie duoną padaro žmogų protiškaai apsnudusi, nu-

prantamas daiktas, jog kariūmenės viršininkai ne uždėkų slepia vergijā ant tų nelaimingų salų; jie yra gavę rankas susisildyti nuo vergų pirkėjų, pardavėjų ir vergų užlaikytojų.

— Vis tu da ne taip, kaip reikia, kalbi. Aš iš praktikos žinau, kad gazetā, atidrukuotą stambiomis raidėmis, daug lengviau yra žmogui įsiulyti, negu atidrukuotā mulkiomis raidėmis. Bet stambios raidės tai da ne visas planas. Aš žinau, kad lietuviui labiausiai myli skaiityti apgarsinimus. Todėl jį savo užmanomā laikraštį aš talpinciau tiktai kokiā ketvirtā dalį kitokių raštų, o visā laikraštį užpildyčiau apgarsinimais. Už apgarsinimus, kaip ir tu pats žinai, biznieriiai ir stebuklingi daktarai, labai gerai užmoka. Tokiu budu, skaiitytojams butų gero pasiskaitymo iš apgarsinimų, o man ir tau gražaus pelno. Vietoj, ką links nuo apgarsinimų, dėtume visokias "foni" ir įdomias žinias ir "dziokus", ką lietuviui baisiai mėgsta. Jiems nereikia straipsnių apie astronomijas, filosofijas, zulogijas ir tam panašiai; duok tik dziokių ir apgarsinimų, o jie tavo laikraštį skaitys, žandus išputę, ir mokės pinigus, kaip padukę.

— Aš, dėde, esu socialistas; jeigu ir žinočiau, jog iš tokios gazetos galima biznį padaryt, aš jos neišleidinėčiau, nes tai butų purvinas biznis; ne žmonių švietimas, bet tamsinimas ir gadinimas jiems skonio. Man sąžinė nedaleistų nuo žmonių imti pinigų uždyką. Palieku dėdės planā pačiam dėdei ir pinigų nei vieno cento į tą užmanymā nedėsiu.

Džėkis Kopustas.

Svarbiau yra tai, kur žmogus gali gyventi, negu tai, kur jis yra gimęs.

Niekas kitas negali pagelbėti darbininkams, kaip tik jie patįs sau.

Vergija Filipinuose.

Nuo senų senovės ant Filipinų salų gyveno vergija. Ir šiandienā ten da tebegyvuoja vergija, nors 15 metų Filipinai yra po Suvienytų Valstijų "civilizuota" valdžia.

Filipinuose perkama ir parduodama žmonės, ypač, maži vaikai ir merginos, lyg kokie gyvuliai; parduotieje tampa absoliutiška pirkėjų savasčia.

Apart šitos vergijos, yra da kita minkštesnė vergijos forma; čia žmonės esti vergais tik pasikirtā laikā. Jeigu buturits, bado prispirtas, pasiskolino keltā gorių kokių javų nuo turtingesniojo ir jeigu skolos nepajiegia laiku sugrāžinti su dideliais procentais, tai jo geradėjas paima jį į nelaisvę — vergijā ant vienu, dviejų, trijų ir tt. metų.

Suvienytų Valstijų valdžia nesuripina bent kokiū įstatymu sustabdyti Filipinuose vergijā.

Vergija laikosi visuose Filipinuose kaip krikščioniškose provincijose, taip ir pagoniškose; mažus vaikus perka ir pardavinėja ne vieni tik pagonis, bet ir krikščionis, kurių daugiausia čia yra katalikū.

Ir įdomiausias daiktas, kad Suvienytų Valstijų karės skyrius pranešė senatui, jog nieko nežinąs apie jokiā vergijā Filipinuose.

Pasiziūrėkime, ką oficiališkai praneša vidaus dalykų sekretorius (ministeris) Worcester Filipinų general-gubernatoriui.

Worcester jau 1910 ir 1912 m. davė raportus karės skyriui, jog Filipinuose yra įsigyvenusi vergija. Tačiau karės skyrius ginasi, buk nieko nežinąs apie vergijā Filipinuose. Karės skyrius užsigynimas yra geras darodymas, jog Suvienytų Valstijų kariūmenės viršininkai eina išvien su tais Filipinų turtingesniais elementais, kurie tu-

prantamas daiktas, jog kariūmenės viršininkai ne uždėkų slepia vergijā ant tų nelaimingų salų; jie yra gavę rankas susisildyti nuo vergų pirkėjų, pardavėjų ir vergų užlaikytojų.

Apie perkamųjų ir parduodamųjų žmonių kainā galima numanyti iš šių atsitikimų: Pastor Medino pirkto už 20 dolerių Lasso nuo Tabastabo. Medino pardavė Lasso už tą pačią prekę Baculiiui, o 1912 metuose Tabastabas atsipirko Lasso atgal už \$22.50. Šimet Tabastabas pardavė Lasso už \$27.50 Benitui Marcellui. Valdžia dažinojo apie šitā atsitikimą tiktai tąsyk, kada kilo nesutikimai tarp pirkėjo ir pardavėjo ir kada dalykas atsidurė pas viešąjį notarā.

Filipinų delegatas Suvienytų Valstijų kongrese, Quezon, tvirtina, buk Filipinuose nėsā vergijos. Worcester gi jam atsako, jog jis nieko nežino apie savo šalies gyventojus, jeigu jis pat tvirtinti gali.

Ambos Camarines provincijoj pardavinėjama vaikai chiniečiams, kurie juos nusigabena į Chinijā. Ramblono paviete yra tam tikri agentai, kurie suvilioja šimtus vaikų iš mokyklų, žadėdami juos leisti mokyklon ir da duoti pelningā darbā, — ir paskui pardavinėja tuos nelaimingus sutvėrimus. Agentai, tiesa, užlaiko neva mokyklā, kurion vaikus surenka tik tam, kad paskui juos pardavinėti.

Vienas krikščionis vardu Thomas Cabanag nupirko mergaitę už tris kiaules, 25 vištas, dvi ryžių mieras ir apsiautalę. Paskui jis ją pardavė atvirame turguje už 50 dolerių; nors jis buvo patruktas teisman, bet liko paleistas be baumsės, nes čia nėra tokio įstatymo, pagal kurį galima būtų bausti už panašų prasikaltimą.

Worcester savo raporte sako,

senovės ant Filipinavo vergija. Ir da tebe gyvuoja 15 metų Filipinai yty Valtstijų 'ci-zia.

Valstijų valdžia t kokių įstatymu pinuose vergiją. osi visuose Filipi-ikšcioniskose pro-ir pagoniskose: perka ir pardavi-ik pagonis, bet ir tių daugiausia čia

as daiktas, kad lštijų karės sky- enatui, jog nieko okiā vergiā Fili-

e, kā oficialiskai dalykų sekreto-s) Worcester Fi-gubernatoriui.

u 1910 ir 1912 m. karės skyriui, jog įsigyvenusi ver-

karės skyrius eko nežinas apie pinuose. Karės ynimas yra ge-

jog Suvienytų menės viršininkai tais Filipinų tur-

mentais, kurie tu- rėsiše. Ir sen-ktas, jog kariu-

kai ne uždaryt ant jų nelaimin- yra gervę rankas

u vergų pirkėjų, vergų užlaikyto-

ų ir parduoda- cainai galima nu-

atsitikimų: nuo pirkio už 20

Tabastabo. Lasso už tą pa-

liui, o 1912 me- as atsipirko Las-

\$22.50. Šimet davė Lasso už

Marcellui. Val- apie šitą atstii-

k, kada kilo ne- pirkėjų ir parda-

dalykas atsidurė ra.

gatas Suvienytų grese, Quezon,

Filipinuose nės- ester ge jam at-

eko nežino apie ventojos, jeigu gali.

rines provincijoj vaikai chinie-

os nusigabena i ono paviete yra

ai, kurie svyk- i iš mokyklų,

leisti mokyklo- ningā darbā, - vienija tuos ne-

rimus. Agen-

jog jisai gali prirodyti dešimtis tukstančių šitokių atsitikimų.

Kada valdžia pamėgino pri- kibi (nors tai ji labai retai te- doro) už pirkliavimą vergais, tai vergų pirkėjai aiškinosi, jog jie pirkę vaikus, norėdami juos arba krikščionimis paversti ar- ba prisimti už savo vaikus.

Suvienytų Valtstijų valdinin- kai Filipinuose neprileido Wor- cesterio prie dokumentų, liudin- jantių apie esantią vergiją.

Worcester surinko faktus tik per didelę savo ypatingą pas- tangą. Worcester savo metiniame raporte 1912 m. reikalavo, kad būtų priimtas koks-nors įsta- tymas, baudžiantis už pirkliavi- mą vergais ir laikymą jų. Fili- pinų Komisija priėmė jo su- manymą. Bet sumanymas bu- vo paleistas Filipinų įstatymda- vyste nebalsuoti, kuri greit ir atidėjo tą įstatymą ant neapri- buoto laiko. Kodėl gi tą įsta- tymą nepriėmė įstatymdavystė? Todėl, kad patįs įstatymdaviai arba jų atstovaujami biznieri- ai turi naudą iš vergijos. Wor- cester susekė, kad trys įstatym- davystės nariai patįs yra ver- gų savininkais. Prieš vieną įstatymdavį, Silvero D. Cecilo norėta užvesti bylą už laikymą vergų, bet valdžia davė jam ra- mybę.

Tai šitaip "civilizuotoji" Ame- rika "civilizuoją, užkariautas ša- lis.

J. P. M.

Anglija žudo darbininkus.

Angliškoje Guaianoj po sun- kių ilgų darbų cukraus darbi- ninkams budavo paprastai du- darna keturios dienos pasilsėti ir po keturis svarus cukraus. Nusidūrė indai darbininkai, ku- rių darbo diena siekdavo iki 18 valandų, — su džiaugsmu iš- girdo viršausio užvedžios pra- nesimą, jog jie gali pasilsėti ke- turis dienas. Bet po dviejų dienų pasilsio ateina mažesny- sis užvedžias ir pasako, kad jie turi šiandieną ir darbą stoti.

Darbininkai susijudino. Pasi- untė savo pasiuntinius pas vy- riausįjį užvedžią skūstis; tas juos išgrudo lauk ir liepė da- ryti, kas jiems paliepta. Po tam vargšai nuėjo įieškoti teisybės ir valdiškas įstaigas, bet nieko nepesė. Cukraus kompanija pa- sišaukė policiją ir kariūmenę, kad numarintus "butausčikus". Pareikalavo, kad darbininkai iš- duotų savo vadus, tuos, kurie ejo valdžiai skūstis. Darbini- kai neišdavė. Kada policija puolė prie vieno nuziūrėto "va- do", kitas darbininkas užsisto- jo; tada kareivių pulkininkas liepė šaudyti darbininkus. Ka- reiviai ir policija visi sykiu da- vė du zulpus-šuvius. Ir krito 16 darbininkų užmuštų ir 40 su- zeistų.

Kam karės. Kariški vadovai nurodinėja, buk karės iškyla dėl pačių žmo- nių prietikių. Daug geriau būtų, kad jie viešai pasakytų, jog karės iškyla dėl privatiško turto prietikių. Tada būtų — šventa teisybė, nes karė yra vedama dėl didesnio pelno sa- vininkams masinerijos.

Privatiški produktiviškų ma- šinų savininkai gali suteikti dar- bininkui darbą tik tol, iki jie gali padaryti pelną iš jo darbo; savininkai gali pasinaudoti dar- bininko darbo vaisiais tik taip ilgai, kolie randa turgavietes savo pramonės darbo produk- tams; jie gali surasti turgavie- tes taip ilgai, kolie darbininkai gali atpirkti atgal savo darbo vaisius užtektinai, kad palaikyti mašinas judėjime. Kada dar- bininkai padaro du sykiu dau- giau negu jie gauna algos — tai jie tegali atpirkti ne dau- giau kaip pusę to, ką jie išdir-

bo, ir, anksčiau ar vėliau, su- laukiam laikų, kad darbo pro- dukty randas daug daugiau, negu jų išparduodama. Tada darbdaviai sustabdo mašinas ir paliuosuoja darbininkus nuo darbo. Tą mės ir vadiname kri- ziu-bedarbėmis.

Privatiški produktiviškų ma- šinų savininkai pradeda galvoti apie sveltimžemių turgavietes. Čia vėl jų geri sėbrai generolai pradeda kalbėti, jog reikia la- biau ginkluotis, o kapitalisti- ki redaktorai, kaip paklusniau- si kapitalistų patarnautojai, pra- deda bubnyti savo senobojū lai- kų nudevėtuose redaktoriškuose straipsniuose apie reikalingą padidinti karišką laivy- ną. Vadinasi, jau rengiamasi karėn, kad gaus naujas tur- gavietes "savo tautos" prekėms. Tai tam karės ir tėra reikalin- gos.

Kada gyvenimui reikalingas produktas bus išdirbamas žmo- nių vartojimui, o ne pelnui; ka- da drabužis bus siuvasas de- vėjimui, o ne pelnui; kada ukri- ninkai augins javus gyventojų maistui, o ne pelnui; kada gelz- keliai tarnaus visuomenės nau- dai ir tt., tada jau karės nebus reikalingos. Tada tai bus so- cializmas. T. Kleveilis.

Ar priguli darbininko alga nuo jo atliekamo darbo vertės?

Tulas J. Ellis Barker žurnale "The Fortnightly Review" išranda, kad Anglijoj skurdas esąs todėl, kad Anglijos darbi- ninkai neišdirbą reikalingų dai- kų tiek, kiek reiktų.

5,000,000 suaugusių darbinin- kų, anot Barkerio, abelnai gau- na tik po \$7.50 į savaitę už sa- vo darbą; trečia visų gyven- tojų dalis gyvena ant bado kranto.

Barkerio išvedimas šitoks: jeigu darbininkai daugiau rei- galingų daiktų padirbtų, dau- giau jie ir sau gautų.

Išaiškinimas, rodos, geras, bet ką galima pasakyti apie suaugusių žmonių milijonus, kurie nieko nenuadirba? Kaip jie gyvena? Milijonai jų — dykų turtuolių — gyvena ge- riusiais daiktais, kuriuos Ang- glijos žemė išduoda ir kuriuos darbininkai išdirba. Tokiu bu- du, jeigu darbininkai kencia ba- dą todėl, kad jie nepridirba kiek reikia reikalingų daiktų, o turtingi dykunai riebiam nusi- pendi todėl, kad jie nieko nepadir- ba, — tat pasidaro šitoks išve- dimas: jeigu Anglijos gyvento- jai nori riebiam gyventi, tai tu- ri nieko neveikti. Bet ponas Barkeris neužteko logikos, kad prieti prie tokio išvedimo.

Barkeris palygina Angliją su Suvienytomis Valtstijomis; jis nurodo kelias pramones, kur Suvienytų Valtstijų darbininkas trisvyk tiek padaro, kaip Ang- lijos darbininkas; Barkeris pa- duoda net skaitlines parėmimui savo išvedimo. Toliaus jis sa- ko: "Kadangi Amerikos darbi- ninkas, abelnai imant, padaro du-tris sykius daugiau už Ang- lijos darbininką, todėl labai natūrališkas daiktas, kad Ame- rikos darbininkas gauna du- tris sykius aukštesnę užmoke- tį, negu Anglijos darbininkas." Turaliskas dalykas! Bet imka- me patįs ir prisizūreikime tam didiam natūrališkumui.

Sulyg Barkerio, Anglijos dar- bininkas, abelnai paėmus, už- dirba po \$7.50 į savaitę. To- dėl, jeigu Amerikos darbinin- kas abelnai uždirba du-tris sy- kius daugiau už Anglijos dar- bininką, — tai Amerikos dar- bininkas turėtų vidutiniai gauti po apie \$18.75 į savaitę; tai yra \$970 į metus.

Išaina vienas iš dviejų: arba Suvienytų Valtstijų valdiški dirbtuvų statistikos darytojai yra melagiai, arba kvailiai, nes pagal jų 1910 metų statistiką vi- dutinė suaugusių vyrų darbinin- kų metinė alga 1909 metuose buvo \$518, tai yra biskį mažiau negu po \$10 į savaitę; taigi An- glijos darbininkas, gaudamas po \$7.50 į savaitę, uždirba tik vie- nu ketvirtaliu mažiau už Ame- rikos darbininką. Bet juk dar- bininko pragyvenimas Anglijoj yra 38 procentais pigesnis, ne- gu Suvienytose Valtstijose; to- dėl Anglijos darbininko uždar- bis, imant atidom pigesnį pragy- venimą, negali but daug bogi- gesnis už Amerikos darbininko uždarbį.

1912 metais Amerikos plie- no darbininkas vidutiniai išdir- bo plieno už \$1,840, o gavo al- gos \$624, tai yra trečdaly to dar- bo vertės, kurį jis nuveikė. Galima būtų duoti daugybę to- kių pavyzdžių, bet tai nėra rei- kalinga.

Ypata, kuri rimtai tvirtina, kad Anglijos darbininkas teu- dirba tik trečia dalį to, ką Ame- rikos darbininkas, yra ne kvai- la, bet bėprotė. Nes Anglijos darbininkas, gaudamas tik tre- čią dalį Amerikos darbininko uždarbio plieno pramonėje, te- gaudytų tiktai apie \$170 į metus, iš ko jam suvis nebutų galima gyventi.

Iš čia matome, kaip "teisin- gai" galvoja ir kaip rupestin- gai surenka skaitlines tokie po-

NUORODOS

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal gen. J. J. Peshingo pa- liepimą, visų lavonus sudegino. J. Adams.

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal italų socialistų laik- rašcio "Avanti" apskaitliavimą, Tripolio karėje 52,430 žmonių buvo užmuštų, sužeistų ar su- sirgusių. Vienų užmuštų bu- gų 1,432 žmonės.

KOVA

Ar priguli darbininko alga nuo jo atliekamo darbo vertės?

Tulas J. Ellis Barker žurnale "The Fortnightly Review" išranda, kad Anglijoj skurdas esąs todėl, kad Anglijos darbi- ninkai neišdirbą reikalingų dai- kų tiek, kiek reiktų.

5,000,000 suaugusių darbinin- kų, anot Barkerio, abelnai gau- na tik po \$7.50 į savaitę už sa- vo darbą; trečia visų gyven- tojų dalis gyvena ant bado kranto.

Barkerio išvedimas šitoks: jeigu darbininkai daugiau rei- galingų daiktų padirbtų, dau- giau jie ir sau gautų.

Išaiškinimas, rodos, geras, bet ką galima pasakyti apie suaugusių žmonių milijonus, kurie nieko nenuadirba? Kaip jie gyvena? Milijonai jų — dykų turtuolių — gyvena ge- riusiais daiktais, kuriuos Ang- glijos žemė išduoda ir kuriuos darbininkai išdirba. Tokiu bu- du, jeigu darbininkai kencia ba- dą todėl, kad jie nepridirba kiek reikia reikalingų daiktų, o turtingi dykunai riebiam nusi- pendi todėl, kad jie nieko nepadir- ba, — tat pasidaro šitoks išve- dimas: jeigu Anglijos gyvento- jai nori riebiam gyventi, tai tu- ri nieko neveikti. Bet ponas Barkeris neužteko logikos, kad prieti prie tokio išvedimo.

Barkeris palygina Angliją su Suvienytomis Valtstijomis; jis nurodo kelias pramones, kur Suvienytų Valtstijų darbininkas trisvyk tiek padaro, kaip Ang- lijos darbininkas; Barkeris pa- duoda net skaitlines parėmimui savo išvedimo. Toliaus jis sa- ko: "Kadangi Amerikos darbi- ninkas, abelnai imant, padaro du-tris sykius daugiau už Ang- lijos darbininką, todėl labai natūrališkas daiktas, kad Ame- rikos darbininkas gauna du- tris sykius aukštesnę užmoke- tį, negu Anglijos darbininkas." Turaliskas dalykas! Bet imka- me patįs ir prisizūreikime tam didiam natūrališkumui.

Sulyg Barkerio, Anglijos dar- bininkas, abelnai paėmus, už- dirba po \$7.50 į savaitę. To- dėl, jeigu Amerikos darbinin- kas abelnai uždirba du-tris sy- kius daugiau už Anglijos dar- bininką, — tai Amerikos dar- bininkas turėtų vidutiniai gauti po apie \$18.75 į savaitę; tai yra \$970 į metus.

Išaina vienas iš dviejų: arba Suvienytų Valtstijų valdiški dirbtuvų statistikos darytojai yra melagiai, arba kvailiai, nes pagal jų 1910 metų statistiką vi- dutinė suaugusių vyrų darbinin- kų metinė alga 1909 metuose buvo \$518, tai yra biskį mažiau negu po \$10 į savaitę; taigi An- glijos darbininkas, gaudamas po \$7.50 į savaitę, uždirba tik vie- nu ketvirtaliu mažiau už Ame- rikos darbininką. Bet juk dar- bininko pragyvenimas Anglijoj yra 38 procentais pigesnis, ne- gu Suvienytose Valtstijose; to- dėl Anglijos darbininko uždar- bis, imant atidom pigesnį pragy- venimą, negali but daug bogi- gesnis už Amerikos darbininko uždarbį.

1912 metais Amerikos plie- no darbininkas vidutiniai išdir- bo plieno už \$1,840, o gavo al- gos \$624, tai yra trečdaly to dar- bo vertės, kurį jis nuveikė. Galima būtų duoti daugybę to- kių pavyzdžių, bet tai nėra rei- kalinga.

Ypata, kuri rimtai tvirtina, kad Anglijos darbininkas teu- dirba tik trečia dalį to, ką Ame- rikos darbininkas, yra ne kvai- la, bet bėprotė. Nes Anglijos darbininkas, gaudamas tik tre- čią dalį Amerikos darbininko uždarbio plieno pramonėje, te- gaudytų tiktai apie \$170 į metus, iš ko jam suvis nebutų galima gyventi.

Iš čia matome, kaip "teisin- gai" galvoja ir kaip rupestin- gai surenka skaitlines tokie po-

NUORODOS

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal gen. J. J. Peshingo pa- liepimą, visų lavonus sudegino. J. Adams.

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal italų socialistų laik- rašcio "Avanti" apskaitliavimą, Tripolio karėje 52,430 žmonių buvo užmuštų, sužeistų ar su- sirgusių. Vienų užmuštų bu- gų 1,432 žmonės.

KOVA

Ar priguli darbininko alga nuo jo atliekamo darbo vertės?

Tulas J. Ellis Barker žurnale "The Fortnightly Review" išranda, kad Anglijoj skurdas esąs todėl, kad Anglijos darbi- ninkai neišdirbą reikalingų dai- kų tiek, kiek reiktų.

5,000,000 suaugusių darbinin- kų, anot Barkerio, abelnai gau- na tik po \$7.50 į savaitę už sa- vo darbą; trečia visų gyven- tojų dalis gyvena ant bado kranto.

Barkerio išvedimas šitoks: jeigu darbininkai daugiau rei- galingų daiktų padirbtų, dau- giau jie ir sau gautų.

Išaiškinimas, rodos, geras, bet ką galima pasakyti apie suaugusių žmonių milijonus, kurie nieko nenuadirba? Kaip jie gyvena? Milijonai jų — dykų turtuolių — gyvena ge- riusiais daiktais, kuriuos Ang- glijos žemė išduoda ir kuriuos darbininkai išdirba. Tokiu bu- du, jeigu darbininkai kencia ba- dą todėl, kad jie nepridirba kiek reikia reikalingų daiktų, o turtingi dykunai riebiam nusi- pendi todėl, kad jie nieko nepadir- ba, — tat pasidaro šitoks išve- dimas: jeigu Anglijos gyvento- jai nori riebiam gyventi, tai tu- ri nieko neveikti. Bet ponas Barkeris neužteko logikos, kad prieti prie tokio išvedimo.

Barkeris palygina Angliją su Suvienytomis Valtstijomis; jis nurodo kelias pramones, kur Suvienytų Valtstijų darbininkas trisvyk tiek padaro, kaip Ang- lijos darbininkas; Barkeris pa- duoda net skaitlines parėmimui savo išvedimo. Toliaus jis sa- ko: "Kadangi Amerikos darbi- ninkas, abelnai imant, padaro du-tris sykius daugiau už Ang- lijos darbininką, todėl labai natūrališkas daiktas, kad Ame- rikos darbininkas gauna du- tris sykius aukštesnę užmoke- tį, negu Anglijos darbininkas." Turaliskas dalykas! Bet imka- me patįs ir prisizūreikime tam didiam natūrališkumui.

Sulyg Barkerio, Anglijos dar- bininkas, abelnai paėmus, už- dirba po \$7.50 į savaitę. To- dėl, jeigu Amerikos darbinin- kas abelnai uždirba du-tris sy- kius daugiau už Anglijos dar- bininką, — tai Amerikos dar- bininkas turėtų vidutiniai gauti po apie \$18.75 į savaitę; tai yra \$970 į metus.

Išaina vienas iš dviejų: arba Suvienytų Valtstijų valdiški dirbtuvų statistikos darytojai yra melagiai, arba kvailiai, nes pagal jų 1910 metų statistiką vi- dutinė suaugusių vyrų darbinin- kų metinė alga 1909 metuose buvo \$518, tai yra biskį mažiau negu po \$10 į savaitę; taigi An- glijos darbininkas, gaudamas po \$7.50 į savaitę, uždirba tik vie- nu ketvirtaliu mažiau už Ame- rikos darbininką. Bet juk dar- bininko pragyvenimas Anglijoj yra 38 procentais pigesnis, ne- gu Suvienytose Valtstijose; to- dėl Anglijos darbininko uždar- bis, imant atidom pigesnį pragy- venimą, negali but daug bogi- gesnis už Amerikos darbininko uždarbį.

1912 metais Amerikos plie- no darbininkas vidutiniai išdir- bo plieno už \$1,840, o gavo al- gos \$624, tai yra trečdaly to dar- bo vertės, kurį jis nuveikė. Galima būtų duoti daugybę to- kių pavyzdžių, bet tai nėra rei- kalinga.

Ypata, kuri rimtai tvirtina, kad Anglijos darbininkas teu- dirba tik trečia dalį to, ką Ame- rikos darbininkas, yra ne kvai- la, bet bėprotė. Nes Anglijos darbininkas, gaudamas tik tre- čią dalį Amerikos darbininko uždarbio plieno pramonėje, te- gaudytų tiktai apie \$170 į metus, iš ko jam suvis nebutų galima gyventi.

Iš čia matome, kaip "teisin- gai" galvoja ir kaip rupestin- gai surenka skaitlines tokie po-

NUORODOS

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal gen. J. J. Peshingo pa- liepimą, visų lavonus sudegino. J. Adams.

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal italų socialistų laik- rašcio "Avanti" apskaitliavimą, Tripolio karėje 52,430 žmonių buvo užmuštų, sužeistų ar su- sirgusių. Vienų užmuštų bu- gų 1,432 žmonės.

KOVA

Ar priguli darbininko alga nuo jo atliekamo darbo vertės?

Tulas J. Ellis Barker žurnale "The Fortnightly Review" išranda, kad Anglijoj skurdas esąs todėl, kad Anglijos darbi- ninkai neišdirbą reikalingų dai- kų tiek, kiek reiktų.

5,000,000 suaugusių darbinin- kų, anot Barkerio, abelnai gau- na tik po \$7.50 į savaitę už sa- vo darbą; trečia visų gyven- tojų dalis gyvena ant bado kranto.

Barkerio išvedimas šitoks: jeigu darbininkai daugiau rei- galingų daiktų padirbtų, dau- giau jie ir sau gautų.

Išaiškinimas, rodos, geras, bet ką galima pasakyti apie suaugusių žmonių milijonus, kurie nieko nenuadirba? Kaip jie gyvena? Milijonai jų — dykų turtuolių — gyvena ge- riusiais daiktais, kuriuos Ang- glijos žemė išduoda ir kuriuos darbininkai išdirba. Tokiu bu- du, jeigu darbininkai kencia ba- dą todėl, kad jie nepridirba kiek reikia reikalingų daiktų, o turtingi dykunai riebiam nusi- pendi todėl, kad jie nieko nepadir- ba, — tat pasidaro šitoks išve- dimas: jeigu Anglijos gyvento- jai nori riebiam gyventi, tai tu- ri nieko neveikti. Bet ponas Barkeris neužteko logikos, kad prieti prie tokio išvedimo.

Barkeris palygina Angliją su Suvienytomis Valtstijomis; jis nurodo kelias pramones, kur Suvienytų Valtstijų darbininkas trisvyk tiek padaro, kaip Ang- lijos darbininkas; Barkeris pa- duoda net skaitlines parėmimui savo išvedimo. Toliaus jis sa- ko: "Kadangi Amerikos darbi- ninkas, abelnai imant, padaro du-tris sykius daugiau už Ang- lijos darbininką, todėl labai natūrališkas daiktas, kad Ame- rikos darbininkas gauna du- tris sykius aukštesnę užmoke- tį, negu Anglijos darbininkas." Turaliskas dalykas! Bet imka- me patįs ir prisizūreikime tam didiam natūrališkumui.

Sulyg Barkerio, Anglijos dar- bininkas, abelnai paėmus, už- dirba po \$7.50 į savaitę. To- dėl, jeigu Amerikos darbinin- kas abelnai uždirba du-tris sy- kius daugiau už Anglijos dar- bininką, — tai Amerikos dar- bininkas turėtų vidutiniai gauti po apie \$18.75 į savaitę; tai yra \$970 į metus.

Išaina vienas iš dviejų: arba Suvienytų Valtstijų valdiški dirbtuvų statistikos darytojai yra melagiai, arba kvailiai, nes pagal jų 1910 metų statistiką vi- dutinė suaugusių vyrų darbinin- kų metinė alga 1909 metuose buvo \$518, tai yra biskį mažiau negu po \$10 į savaitę; taigi An- glijos darbininkas, gaudamas po \$7.50 į savaitę, uždirba tik vie- nu ketvirtaliu mažiau už Ame- rikos darbininką. Bet juk dar- bininko pragyvenimas Anglijoj yra 38 procentais pigesnis, ne- gu Suvienytose Valtstijose; to- dėl Anglijos darbininko uždar- bis, imant atidom pigesnį pragy- venimą, negali but daug bogi- gesnis už Amerikos darbininko uždarbį.

1912 metais Amerikos plie- no darbininkas vidutiniai išdir- bo plieno už \$1,840, o gavo al- gos \$624, tai yra trečdaly to dar- bo vertės, kurį jis nuveikė. Galima būtų duoti daugybę to- kių pavyzdžių, bet tai nėra rei- kalinga.

Ypata, kuri rimtai tvirtina, kad Anglijos darbininkas teu- dirba tik trečia dalį to, ką Ame- rikos darbininkas, yra ne kvai- la, bet bėprotė. Nes Anglijos darbininkas, gaudamas tik tre- čią dalį Amerikos darbininko uždarbio plieno pramonėje, te- gaudytų tiktai apie \$170 į metus, iš ko jam suvis nebutų galima gyventi.

Iš čia matome, kaip "teisin- gai" galvoja ir kaip rupestin- gai surenka skaitlines tokie po-

NUORODOS

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal gen. J. J. Peshingo pa- liepimą, visų lavonus sudegino. J. Adams.

Nuo red. Morai buvo sukilę prieš Suv. Valtstijų valdžią.

Pagal italų socialistų laik- rašcio "Avanti" apskaitliavimą, Tripolio karėje 52,430 žmonių buvo užmuštų, sužeistų ar su- sirgusių. Vienų užmuštų bu- gų 1,432 žmonės.

KOVA

Ar priguli darbininko alga nuo jo atliekamo darbo vertės?

Tulas J. Ellis Barker žurnale "The Fortnightly Review" išranda, kad Anglijoj skurdas esąs todėl, kad Anglijos darbi- ninkai neišdirbą reikalingų dai- kų tiek, kiek reiktų.

5,000,000 suaugusių darbinin- kų, anot Barkerio, abelnai gau- na tik po \$7.50 į savaitę už sa- vo darbą; trečia visų gyven- tojų dalis gyvena ant bado kranto.

Barkerio išvedimas šitoks: jeigu darbininkai daugiau rei- galingų daiktų padirbtų, dau- giau jie ir sau gautų.

Išaiškinimas, rodos, geras, bet ką galima pasakyti apie suaugusių žmonių milijonus, kurie nieko nenuadirba? Kaip jie gyvena? Milijonai jų — dykų turtuolių — gyvena ge- riusiais daiktais, kuriuos Ang- glijos žemė išduoda ir kuriuos darbininkai išdirba. Tokiu bu- du, jeigu darbininkai kencia ba- dą todėl, kad jie nepridirba kiek reikia reikalingų daiktų, o turtingi dykunai riebiam nusi- pendi todėl, kad jie nieko nepadir- ba, — tat pasidaro šitoks išve- dimas: jeigu Anglijos gyvento- jai nori riebiam gyventi, tai tu- ri nieko neveikti. Bet ponas Barkeris neužteko logikos, kad prieti prie tokio išvedimo.

Barkeris palygina Angliją su Suvienytomis Valtstijomis; jis nurodo kelias pramones, kur Suvienytų Valtstijų darbininkas trisvyk tiek padaro, kaip Ang- lijos darbininkas; Barkeris pa- duoda net skaitlines parėmimui savo išvedimo. Toliaus jis sa- ko: "Kadangi Amerikos darbi- ninkas, abelnai imant, padaro du-tris sykius daugiau už Ang- lijos darbininką, todėl labai natūrališkas daiktas, kad Ame- rikos darbininkas gauna du- tris sykius aukštesnę užmoke- tį, negu Anglijos darbininkas." Turaliskas dalykas! Bet imka- me patįs ir prisizūreikime tam didiam natūrališkumui.

Sulyg Barkerio, Anglijos dar- bininkas, abelnai paėmus, už- dirba po \$7.50 į savaitę. To- dėl, jeigu Amerikos darbinin- kas abelnai uždirba du-tris sy- kius daugiau už Anglijos dar- bininką, — tai Amerikos dar- bininkas turėtų vidutiniai gauti po apie \$18.75 į savaitę; tai yra \$970 į metus.

Išaina vienas iš dviejų: arba Suvienytų Valtstijų valdiški dirbtuvų statistikos darytojai yra melagiai, arba kvailiai, nes pagal jų 1910 metų statistiką vi- dutinė suaugusių vyrų darbinin- kų metinė alga 1909 metuose buvo \$518, tai yra biskį mažiau negu po \$10 į savaitę; taigi An- glijos darbininkas, gaudamas po \$7.50 į savaitę, uždirba tik vie- nu ketvirtaliu mažiau už Ame- rikos darbininką. Bet juk dar- bininko pragyvenimas Anglijoj yra 38 procentais pigesnis, ne- gu Suvienytose Valtstijose; to- dėl Anglijos darbininko uždar- bis, imant atidom pigesnį pragy- venimą, negali but daug bogi- gesnis už Amerikos darbininko uždarbį.

1912 metais Amerikos plie- no darbininkas vidutiniai išdir- bo plieno už \$1,840, o gavo al- gos \$624, tai yra trečdaly to dar- bo vertės, kurį jis nuveikė. Galima būtų duoti daugybę to- kių pavyzdžių, bet tai nėra rei- kalinga.

Ypata, kuri rimtai tvirtina, kad Anglijos darbininkas teu- dirba tik trečia dalį to, ką Ame- rikos darbininkas, yra ne kvai- la, bet bėprotė. Nes Anglijos darbininkas, gaudamas tik tre- čią dalį Amer

ar jis galės lošt, ar jis kam-nors tinka.
Tokie tai apsiėmusieji, pers-kaite, išslebivavę knygutę, pa-mato, kad tai ne baikos; susi-tikę kitą kart rengėję, sugrąži-na knygelę. Tas vėl ką suti-kęs įduoda mokintis.

Paprastai viena knygelė, vie-na rolė pereina net per kele-rias rankas.

Galiaus sutinka tokį, kuris mėgsta sceną ir nori lošt ar bent ant scenos pasirodyt. Tas iš atminties išmoka visą jam parodytą rolę, sykiu su visais ten paaiškinimais, ant praktiškų jis sau ir kalba nuo vieno ga-lo iki kito viską. Ką su juo daryt? Jis juk rolę „moka“... Pavarysi, keiks. Na, rengėjas-vasas jį šiek-tiek aprina, api-brozdina, ir stato veikalą ant scenos.

Potam, kas iš to veikalo iš-eina: košė...

Tokis tai vado pastatytas „lošikas“ doko visą veikalą, visą sceną, gadina ir geresniai visą reikalą, sumaišo; kitą sy-kį jau tokis geresnis nei neina, nes per kitą jis negali gerai atlikt. Tenka tada nuo kores-pondento visiems iš eilės.

Tada pirmas spjauna ir nu-eina, kad jis norėjo ir jam ro-dos, „gerai“ ėjo, o jį kritikuo-ja, o antras taipgi eina šalin, nenorėdamas daugiau su to-kiais susidėt.

Tai ir pagerink tu sceną...

Tokiose paprastai vietose niekad gerai ir nuseniseka, iš-skiriant, jei pats koresponden-tas dalyvauja lošime, tai ką jau jis padarys...

Girdim iš kitų didesnių mie-stų apie teatrų nusisėkimus, bet tén lošikais yra ne tie, ku-rie nori lošt, bet tie, kurie ga-li ir atsako savo rolėms. Lo-šėjai ne pagal jų noro turi but priimami, bet pagal jų vertės.

Visų pirma šie tokį „moka-ntį“ skaityt reikia peržiūrēt, ar jis supranta, ką suskaito, ar ne, ar jo skaitymas nėra potėris. Dėdamas jį ant scenos stulpa, ar jis tinka užimt ant scenos vie-tą.

Kada nėra nors biskelį nusi-manančių lošėjų, darbas nega-lima visai pradēt, nes tas „įvyk-dytas“ rengėjo darbas ir geres-nius lošėjus nuo scenos baido ir žiurėtojus atgrasina, tad kad ir geriausiai ką pastaty-tum ant scenos ar norėtum sta-tyti, jau jie vistiek netiki ir nei-na.

Tokiems rengėjams tokiose vietose patartina prisilaikyt ne to, kad aš galiu parengt, bet kad kas gero iš to parengimo išeitų.

Sykį publikai patiks, geriau ir drąsiau tada ant toliaus kas rengt, bet jeigu susivarius, kaip viršui minėjau „lošėjus“ ant pagrindų, pradės šitaip „lošt“, tai publikos priėjimto nėra ko laukti.

K. S. Karpavičius.

AKINIAI KARVĖMS.

Birmingham, Ala. Viena fir-ma daro puikų biznį, išdirbda-ma akinius karvėms. Tulas mitras Birminghamo gyventoj-as važinėjo po Siberiją. Pa-matė, kad daugybė karvių apa-anka, kada išeina ankstybame pavasaryj ant baltų sniego ly-gumų. Čia jis ir gavo mintį, jog karvėms reikia akinių. Su-grįžęs į Birminghamą, uždėjo karvių akinių dirbtuvėle; aki-nius darė juodo stiklo su skuri-niais rėmais ir raiščiais. Grei-tai ne tik Siberijos, bet ir Ca-nados ukiniškai pradėjo plačiai vartoti tokius akinius apsaugo-jimui karvėms akių; ir karvių akinių išdirbėjas šiandieną tu-ri puikų uždarbį.

Kapitalizmas duoda pensijas kareiviams už darbininkų žu-dymą; socializmas duos pensijas darbininkams, kurie pagel-bėjo žmonėms gyventi.

Dabartinis politiškas padėjimas Rusijoj, Lietuvoj ir Soc.-Dem. Partija.

(Tąsa).

11. Valdžios politika kaime ir mažturčiai kaimiečiai.

Mažturčiai kaime, gyvenant obščinoy, naudo-josi ganyklomis, giriomis ir vandenimis visos obščinos, o pasidalinus jiems į viensėdžius, jie to vis-ko nustojo. Prie to da ir pats padalinimas žemės buvo neteisingas. Valdžia nedaleido kaimiečiams pasidalinti žemę pagal jų šeimynų didumą, o da-lino taip, kaip paskutinį metą jie ją apdirbo. Kai-miečiai obščinoy kas 10 metų arba rečiau persi-dalindavo savo žemę sulig jų šeimynų narių per-mainos. Laikė dalinimo į viensėdžius valdžia lyginai to įstatymo ir nedaleido prisilaikyti; tai-pogi ir ta mažturčių žemė, kuri už palukus buvo lyg parduota, pasiliko pas turtinguosius; ir da- daug panašių skriaudų mažturčiai nukentė. Tie mažturčiai, kurie pasinaudojo pinigais iš valstie-čių bankos, į porą metų nusibankrutijo ir banka pardavė jų žemę. Išeivystė Sibiran taipogi jau neranda sau vietos, nes visi liuosos žemės plotai yra jau padalinti augštiesiems valdžios urėdnin-kams, nuo kurių reikia žemę jau samdyti. Sąly-gos yra sunkios, vos tik ant 10 metų persamdo, o potam pakelia randą. Tėnai kelių beveik suvisu nėra, o miestai randasi net už kelių simtų ir dau-giau verstų. Arčiau miestų ir kelių jau seniau apsigyveno Rusijos išeiviai. Į Ameriką ne kiek-vienas gali atvykti dėlei kelio brangumo ir tolu-mo, o Rusijos miestai per tą trumpą laiką nega-lėjo pasididinti tiek, kad naujus milijonus darbi-ninkų galėtų įtraukti į fabrikus, dirbtuves ir ver-telgystę. Umu laiku valdžia panaikino senas kai-miečių gyvenimo sąlygas, kurioje jie šimtus metų gyveno ir prie kurių priprato, o naujų sąlygų jiems nesutvėrė. Tuomį valdžia daro didelį sunkumą ir didelę skriaudą mažturčiams kaimiečiams. Su-ašaromis jie turi apleisti savo tėvų lizdą, ir kur savo galvą naktį priglaus, nėra žinios. Iš dau-gelio kaimų eina buriai kaimiečių su savo „skar-bu“, nežinodami, kur bus galas jų tos kelionės. Jų tarpe girdisi verkimas alkanų kudiškių ir sen-lių, o jaunesnieji dantis griežia ir su keiksmis atkeršijimą siūčia savo skriaudikams. Valdžia juos priverstina padarė valkatomis ir jų tarpe neras sau šalininkų; tai medžiaga buntui, o iškilus revoliucijai, jie atkeršys už savo tėvų ir vaikų skriaudą. Jau dvarininkai ir turtingi ukiniškai saukia, jog „chuliganų“ pilna Rusija prisiveisė ir dvarininkams su turtingais ukininkais grasina pa-vojus! Kaip valdžia prieš revoliuciją dabojo kai-miečius nuo proletarizacijos, taip ji dabar pri-verstina iš mažturčių daro proletarus. Tėnai, ko stebėtus, kad mažturčiai protestuoja ir ginasi, nors tas jų pasipriešinimas valdžiai ir turtingi-ams nepatinka.

Dalį tų nelaimingų mažturčių ir beturčių rusų kaimiečių valdžia išnaudoja savo rusifikacijos dar-be tarpe kitataučių. Valstiečių banka perka dvar-us, viena, kad pakėlus žemės prekes, — tokiu bu-du paremia dvarininkus, — o kita, išnaudoja ma-žturčius visokiais burokratiškais tos bankos įsta-tymais, ir trečia, tarp kitataučių šita banka yra įrankis rusifikacijos politikai.

Lietuvoj (ir kituose uzkarbiauose kraštuose) valstybės banka, supirkus dvarininkų žemę, dalina tarpe rusų atėjunų, o vietiniams kaimiečiams jos neparduoda. Čia atvykę rusai kaimiečiai noroms-nenoroms turi rusiškai kalbėti su vietiniais gy-ventojais, nes kitaip ir nemoka, o kad viską jie yra gavę nuo valdžios, tai nuo jos pilnai ir toliau jie priguli; tai čia jau yra gauti valdžios šalinin-kai. Konkurencija gi su vietiniais kaimiečiais už žemę daro jų tarpe didžiausią nesutikimą, nes lie-tuvys kaimietis ne kiekvienas gali suprasti, kad tikta valdžia yra tame kalta, o ne rusai kaimie-čiai atėjūnai; bet jie tankiausia kaltina tą atėjūną kaimietį rusą. Valdžios politika yra kitataučius apsilpninti, padidinat jų tarpe išėivystę į Ameriką ir kitus kraštus; antra, juos rusifikuoti ir trečia, tai, suerzinus rusus su lietuviais, sumažinti jų kliasos politiską spėką. Jiems turint atskirus reikalus kaime, yra negalima susiorganizuoti į vieną politikos partiją, nes rusai, prigulinti nuo valdžios, bus po jos pusei, o lietuvys, lenkas, t. y. kitatautis bus priešais ją. Vietiniai gyventojai visgi turi paimti galį gale viršų ant atėjūnų, pir-ma, kad vietiniai yra geriau prisitaikę prie tos vietos, o antra, nevisados ir viešpataus caro val-džia su šiandieniniais savo kompanjonais. Pa-čiam viršų Rusijoj demokratiškiems elementams ant aristokratiškųjų, permainius jiems viešpatys-tės įstatymus ir pačią valdžią, sulig savo reikalų, tai ir šiandieninė politika Rusijos ir Lietuvos kai-me persimainys, ant naudos vietiniams ir demo-kratiškiems elementams, t. y. mažturčiams ir abel-nai kitataučiams kaimiečiams. Męs matome, kaip dvarininkai III ir IV Dumoj naujais įsta-ymais padidino kaimiečiams bausmę už malkas iš giri-os, ganyamą pievose ir tt. Tas viskas kaimie-čiams, o visų pirmu mažturčiams kaimiečiams pa-rodė, jog jų buvį palengvinti gali tikta jie patįs, stodami į kovą greta social-demokratų darbinin-kų, prieš caro valdžią, dvarininkus ir stambiųjų buržuaziją. Valdžia, kaip ir suprasedama tą, ma-žturčius ir persekioja už prigulėjimą prie politis-kos organizacijos, ne tikta prie Social-Demokratų Partijos, bet ir prie trudovikų ir kaimiečių są-jungos. Taipgi ir ekonominėse organizacijose.

kaip tai: kooperativų krautuvėse, ukininkų rate-liuose, blaivybės ir kitose draugystėse mažturčiai kaimiečiai gali prigulėti tikta tokiose, kur turčiai arba kunigai vadovauja, o patiems nedaleidžia už-dėti savo draugysčių. Mažturčiai kontr-revoliucio-jos laike visai buvo nusileidę žemyn iki kunigo skverno, bet dabar jie vis daugiau ir daugiau pra-deda trauktis šalin nuo to juodo skverno ir vėlą jieško ryšių su Social-Demokratų Partija, taip, kaip tai buvo trumpai prieš 1905 metus. Mūsų gi, social-demokratų, uždutis yra nuro-dyti mažturčiams, kokias yra valdžios politika da-bar Rusijoj. Caro valdžia jau iš seno prisilaiko kaimo ir miesto didžturčių kliasos politikos, o po revoliucijai visai lyg susivienijo su jais. Sulig ta politika, mažturčis yra žemesnės, antros rušies gy-ventojas, kurį valdo ir išnaudoja caro valdžia iš-vien su didžturčiais. Bet mažturčių politiskas padėjimas atsimaityti turi, atsimaityti jų eko-nomiškam padėjimui. Sulig tai politikai, mažtur-tis turi pasidaryti didžturčiu, o ne išsikovoti sau laisvę. Ir prie kapitalistiskos ukės surėdymo tik-tai naujos pramonės šakose tegali žmonės su ma-žais kapitalais pasikelti, ir tai iki kolei didžtur-čiai nemes savo kapitalų į konkurenciją su jais. Konkurencijoj mažturčis iki laikų pasilieka lyg ir agentu didžturčio arba pareina į proletarijato eiles. Rusijoj mažturčiai yra išnaudojami ir caro valdžios dabojami, kad niekadoms negalėtų pasi-liuosuoti nuo to išnaudojimo. Dėlo jiems ne-duoda šviestis nei organizuoti j atskiras nuo didž-turčių draugystes, o labiausiai, į politikos parti-ją. Tarpe kitataučių valdžia prisilaiko da senos aprusinio politikos.

(Da bus). Antanas Baranauskas.

Grazu.

Grazu, kad medeliai lengvai sau šlamena, Linguodami savo žalias šakeles, Lyg auksinę laimę kalneliui jie lemia, Ant kurio siubuoja naktis-dienelės.

Jie šlama, apsupę uolinį kalnelį, Tarsi aną gina nuo priešo žiaurais; Apgina ir šlepia laukinį žvėrelį. O tave, žmogeli, jie taipgi priglaus. Grazu, kad upelis tarp kalnų sriovena, Saulė kada leidžias per pilkas uolas; O šiltas vėjelis tau veidą šiukena Ar judin aplinkui gėles, žoleles.

Tai tavieji turtai, bedali-žmogeli, Kurie da neįpėlšti didžturčio godaus, Tai vieta ligksmybės, kurią rasti gali Siela nukankinta vargdienio žmogaus.

Senas Vincas.

Kaip muse.

Garsiai mašinos užia, greitai jų ratai sukias, baldos, trankos. Darbininkai juos priziri, nuo jų neatitraukia. Vieni bėgioja apie juos, prakai-tą šluostydami, deda špėles, vynioja siulus; kiti vėl kitą darbą atlieka.

„Gelbėkit“, pasigirdo šauksmas. Išgirdę dar-bininkai skubiai bėgo į tą vietą, kur buvo girdėti pagalbos šaukiantis balsas. Viduryj plačios dirbtuvės gulėjo ant žemės jaunas vaikas su persi-ka kita galva, iš kurios bėgo kraujas. Šalia jo gu-lėjo sutrukusi šikšna ir skeveldros sutrupėjusio rato. Greitai pasklido žinia po visą dirbtuvę apie tą atsitikimą. Buriai darbininkų ir darbininkų rinkosi prie lavono.

— Kaip musė, — pratarė vienas darbininkas. — Kaip ir nebuves, — atsiliepė apysenė dar-bininke, šluostydamiš ašaras. — Aš čia jau nebeoriu dirbti, eičiau į kitą fabriką, nes čia tankiai tokios nelaimės atsitinka, bet sunku gauti darbą, — skundėsi verkdamas kita darbininke. Kai-kurie darbininkai šluostėsi ašarotas akis, liudnai žiurėdami į lavoną. Vienas darbininkas verkšleno, kitas poteriavo už numirėlio dušią.

— Į savo vietas, — pasigirdo storas gergž-dziantis darbavio balsas. Darbininkai pradėjo tyliai skirstytis; už va-landėlės kiekvienas jau buvo savo vietoje. Tik kelios darbininkės kalbėjosi tarp savęs, bet, pa-mačiusios ateinantį darbavį, skubiai pradėjo siu-lus vynioti. Ramiai darbavys vaikščiojo, cigarą įsakandęs, rankas į kišenius susikišęs, prižiūrė-damas darbininkus, kad nesikalbėtų tarp savęs. Kiekvienas skubėjo dirbti. Rodos, kad niekas nie-ko nežinojo, rodos, kad niekas ir neatsitiko. Ma-šinos užė, kaip ir pirma; lavono jau nebuvo. Su-trukusi šikšna tapo sutaisyta; vietoj suskaldyto rato sukosi naujas. Užmuštojo vietoj dirbo kitas vaikas.

E. Dri-tė.

Daugeliui labiau patinka, kad jų priešas būtų gyvas sudegintas, negu draugas pagirtas.

Jei žmogus turi pinigų, tai kiti manys, kad jis turi puikią galvą, nors jis būtų ir tuščiągalvis.

Iš Balkanų karės męs gyvai persitikrinome, kaip kapitalizmas daro „pakajū ant žemės“.

Darbininko likimas.

Mudu buvom geri draugai, kada su krepšiais ant pečių ke-liavome po kalnuotas šalis savo tėvynės. Jeigu Andrius Aker-man darbą kur ir gaudavo, tai, neilgai trukus, jis vėl mesdavo ir mudu budavova kruvoj. Bu-vo tai linksmas kelionės są-draugas ir labai meilus prie-merginų, bet kartu jis buvo ne-permalduojamo užsispyrimo.

Jis buvo tada 19 metų am-žiaus, bet savo jaunam žydė-jime jau nešė savo krutinęj sėklas džiuvos, kuri darbininkų kliasos gentyje prasideda nuo kudiškystės menko maisto ir blogų gyvenimo sąlygų. Kad ji ta liga pjovė, tai buvo aiš-ku iš jo pasakojimų apie ku-dikystės dienas, kad tos jam ligą dovanajo. Jisai smarkiai kovojo su savo liga. Nema-tydavai ji nei rukant nei ge-riant ir šiaip jisai labai dabo-davo savo, sveikatą. Už daug-geļį jo pamokinimų kas link savo kuno auklėjimo da ir šiandien aš jam esu dėkingas. Bet kaip paprastai gyvenime dedasi, vieną dieną mudu sky-rėmėsi. Andrius jau nenorėjo daugiau keliauti. Jisai rado gerą darbą. Ir mėlinos ake-lės vienos malonios mergaitės atskyrė ji nuo draugų drau-giškumo. Andrius pasirinko sau antrą tėvynę viename Vest-falijos miestuke. Ir pragyveno kelis metus laimingo gyveni-mo. Iškarto mudu rašinėda-vomėsi labai tankiai, bet kuo-met jo atsakymai tapo vis re-tesni ir retesni, aš galutinai pertraukiau ryšius su juo, ko-lei laimė mane vėl nunešė į ne-tolimas jam apylinkes. Po pen-kerių metų klaidžiojimo aš vėl nukeliauau į tą vietą, kur mu-du persiskyrėme, ir mano pir-ma užeiga buvo pas jį. Bet kaip aš jį radau! Jo begaile-tinga liga baigė pjauti jo gy-venimą. Dabar šio bedarbė galutinai buvo jį pabaigus. Čia jau buvo visi linksnumai gy-venimo prapuolę pas jį. Ke-turi vaikūčiai pribaiğė jį spē-kas, kurie reikalavo šioکیو-to-kio maisto. O reikia atminti, kad dirbant ką-tik gali galą su galu sudurti, o bedarbėje tai ir dugnas išpuola. Taip mudvie-jų vėl pasimatymas buvo labai liudnas. Kiek jis visko per-kenėjo, tai mane net šiurupu-liai pradėjo imti. Visur jis buvo pagalbos maldavęs, bet visur mūsų politikieriai trumpai atsakė, „be pasekmių!“. Kartą likimas jo mažų kudi-kėlių galutinai jį nustumė į gy-venimo bedugnę. Jam dau-giausia tie mažuliai rupėjo. „Ką darys tie mazučiai ir ma-no mylima moteris, kada aš ne-tekisū gyvenimo stiprybės,“ — jisai sakydavo. Atėjo pavasa-ris. Saulutė savo maloneis spinduliais pasiekė ir Andriūs menką bakuzėlę. Andrius, su-rinkęs visas savo įjeigas, stvėrė iš stogadengio plaktuką ir ėjo prie darbo. Mudu dirbome pa-tą patį darbavį. Aš ir mano kiti draugai stengdavomėsi Andrių pastatyti, kur lengves-nis darbas. Patįs daugiau dirb-davome, kad neparodyti darb-daviui mūsų draugo nusilpnė-jimą. Nes jeigu pamatys darb-davys, kad vienas neatlieka to, ką kitas, tai jo darbas bus pa-baigtas, ir jis turės vėl eiti į bedarbių armiją. Vieną dieną pabaigoje balandžio mėnesio, rytą męs vėl visi sulipom sto-gą dengti. Vienoj labai sun-kiuoj veitoj reikėjo gero ir tvir-to vyro, kad galėtų tą darbą at-likti. Tėnai užsimanė eiti An-drius. Męs nenorėjome leisti, bet jis veržėsi prie tos vietos su piktumu ir labai susinerva-ves. Jisai pasityčiodamas pra-šneko į mus: „Ar jūs jau ir manote, kad aš esu toks silp-nas? Aš da visur atsakysiu savo darbė“. Tuomet męs lei-dome jį ten dirbti.

Apie dešimtą valandą męs labai tapome išgąsdinti klyk-mu ant gatvės. Tėnai pradė-jo rinktis žmonių pulkas. Ant geležinio balkio gulėjo kluas-mūsų nelaimingo Andrius. Nežinau, kada jis galėjo nu-slysti, kad męs negalėjome pa-tėmyti. Veikiausia tada, kada męs gabenom plytas ant stoga. Pora valandų vėliau jis tapo nuvežtas į kapines.

Tą dieną apie darbą toliau nebuvo nei minties. Aš su skausminga širdžia ėjau na-mon. Bet kaip aš baisiai nu-stebau, pamatęs namie laiką ant stalo, ant kurio buvo And-rius rankraštis. Laiškas bu-vo tik šį rytą paduotas pač-ton. Su drebančiomis ranko-mis aš praplėšiau jį. Ir itai ką jis rašė:

„Mielas prieteliau! Tu ge-rai žinai, kad man grauzė kruti-ninę likimas mano šeimynos. Kaip aš galčiau juos pagal-bėti po savo mirčiai, kad jiems nereikėtų tiek vargti. Pa-gal mano apraškima, aš jau nebučiau norėjęs ilgiau gyventi, kaip tris arba keturis mėnesius, nes visviena būtų mane papjo-vus mano pražištinga džiava. Bet mano mirtis būtų įstumu-si mano šeimyną į vargingiau-sią padėjimą; mano šeimyna būtų turėjusi vien ant vargdie-nių aukų atsistėti ir įjesioti prieglaudos pavargėlių namo-se, o tas jai reikstų pamazi ba-du mirtį! Aš jau tą gerai pa-tyriau per paskutinius trejus metus. To aš nenorėjau dalei-sti, kad mano mylima šeimyna iki to daeitų. Ir aš nuspren-džiau parduoti savo kuną, taip brangiai, kaip aš galėsiu, ne-žiūrėdamas, kas man iš to bus. Aš nusprenđžiau atmonyti už mano ir mano tėvų vargus ir mano šeimynos badavimą tiems, dėlei kurių aš turėjau save jau-nystėje nusikankinti. Aš ry-toj rytą nusizūdysiu, kad savo nusizūdymu galčiau užtikni-ti gyvenimą savo nelaimingai šeimynai.

„Nors tuo nelabai daug ge-ro galiu jai padaryti. Žinau gerai, kad apraudos draugija nelabai pakrapšto savo mašnas dėl vargdienio, bet visgi bus geriau, kad bus užtikrintas ska-tikas, negu elgėtai ir pagel-bos maldauti. Vėrciau aš tą visą mano šeimynos nelaimę uždėsiu ant išnaudotojų spran-do, negu ant miesto vargdienių prieglaudos.

„Da aš turiu vieną ir pasku-tinį meldimą prie tavęs, mielas drauge! Pasirupink tu, kad mano auka nebutų uždyla! Aš nežinau, kaip viskas ap-sivers, bet aš busiu atsargus. Jeigu prisieisi tau prie liudjimo buti, aš tikiuosi ir laukiau nuo-tavęs draugiško pagalbėjimo mano vargingai šeimynėlei. Ir da viena: nesakyk niekam apie mano rašymą tau, nei mano moteriai nei vaikeliams, idant neprazūtų viskas, ką aš jiems surengiau. Visviena, ar vė-liau ar ankščiau, bet žuti man reikėjo!

„Gyvenk laimingai, imk ma-no paskutinį pasveikinimą! Ta-vo Andrius“.

Taip užbaiğė jis savo gyve-nimą!

Mano krutinėj užsidgegė pa-gieža skriaudikams. Balsas mano ausyse šaukė atmonijimo kankintojams visos darbininkų kliasos.

Iš vokiško. P. Svotela.

I DRAUGYSTĖ.

— Aš noriu įstot į jūsų drau-gystę, — tarė atėjęs žmogelis į kostantuciją.

— Ar matei konstituciją?

— Parodykit man tą savo konstituciją.

Jis, paėmęs, paziūrėjo aplink, apžiūrėjo viršelius, nes skaityt nemokėjo, atiduoda ir sako: — Nenoriu. Man jųjū kon-statucija netinka — suplysius.

K. S. K.

Korespondencijos.

CAMBRIDGE, MASS.

Nuo 1907 metų čionai gyvuoja L. S. S. 71 kuopa; tai yra viena iš darbčiausių draugysčių, kokios Cambridge'j randasi. Prie kuopos priguli veik visi progresyvesni lietuviai. Yra keliatas ir pašelpinių draugysčių, bet tos, išskiriant vienos ar dvejų prakalbų parengimo, nieko neveikia. Lietuviai pasidalinę į tris šakas: socialistai, laisvamaniai ir katalikai. Pirmą vietą užima socialistai.

71 kp. pilnai galima vadinti Cambridge'aus švyturiu. Jei ne socialistai, Cambridge'iuj jokio judėjimo, jokio gyvumo tarp lietuvių nebutų. Socialistai turi įsteigę labai puikų knygyną. Knygų randasi visokio turinio; duodama skaitytai uždąk: katalikams ir laisvamanams, be skirtumo pažiūrų. Socialistai turi savo chorą vardu "Laisvės Choras", kuris savo gražiomis dainelėmis irgi visus lygiai palinksmina; reikalui esant, neatsikuo net ir į aplinkinius miesčikus nuvažiuoti padainuoti. Cambridge'aus socialistai kas metai sulosią po tris — keturis teatrališkus veikalus, surengia po keliatą gražių koncertų, daugybę ir kitokių smagių pasilinksminimų, nerokuojant prakalbų, paskaitų ir labdarinių darbų. Rodos, taip dirbant ir veikiant kultūros dirvoj, nereiktų rasti priešų, kurie mūsų veikimui pastotų kelią ir socialistus drabstytų purvais. Bet kur tau; kaip paprastai visur randasi išsigimėlių, taip lygiai ir pas mus, tik, ant laimės, jų čia ne daug; tris ar keturios ypotos, priskaitant ir dvi moteris, kurios socialistus užpildinėja ant gatvių ir piknikų, išpludamas visokiems šlykščiams gatviniams žodžiams. Vienas iš jų, eks-socialistas B. pasilėpdamas po įvairiais slapyvardžiais, tulą laiką šmeižė vietinius socialistus per "Vienybę Lietuvinkų", bet pastaruoju metu, turbut, iš ten gavo išspirt, nes jau persikėlė į "Lietuvą". Ir štai Numm. 33 "Lietuvos", pasivadindamas B. Lorentu, duoda socialistas vėjų, prikaišiodamas visokius nebutus daiktus. B. Lorentas užmeta, kad socialistams truksta mandagumo. Jau keletas metų, kaip gyvenu tarp vietinių socialistų ir niekur netėmijau, kad jie apsieitų nemandagiai. Praeivių jie niekur neužkabineja. Viešuose susirinkimuose šis publika taipgi apsiena gana švelniai; na, jau jeigu viena ar kita ypatu jums ir pasirodo biskutj šiurkšti, tai nejaugi reikia šmeižti visą kuopą?

PITTSBURGH, PA.

Laikė "paipmilėtą" straiko buvo išrinkę komitetą aukų rinkimui. Po užsibaigimui straiko, komitetas atskaitas surinkty pinigų išdavė salėje straikečiams ir nutarė niekur kitur negarsinti. Vienok iš aukautojų vargu kas buvo straikečių salė, tai ir nėra dyvo, kad pasklido gandas: girdi, komitetas susirinkęs kiek aukų į kišenius, ir tyli.

Ir kad lietuviams buvo zinomas rinkėjų komiteto narys M., tai ir pradėjo šnekėt ant jo, kad jis neteisingas. 6-tos kuopos socialistai išgirdę, apie tai, pranešė jam, kad per laikraščius pasiaiskintų.

Gaila, kad mūsų rinkėjai nesupranta atskaitų reikalingumo. Kraujautaitis.

THOMAS, W. VA.

Rugpjūčio 24 d. draugai savo susirinkime pas drg. J. Preikšas vienbalsiai nutarėm susiorganizuoti į L. S. S. kuopą. Organizatorium išrinktas P. T. Grigaliunas, Thomas, W. Va., Box 512; protokolos sek.

Jonas Preikšas, Thomas, W. Va., Box 58; finansų sekr. Vincencas Grochovsky, Thomas, W. Va., Box 14; uždininku Martin Endrisas, Thomas, W. Va., Box 58. Susirinkimus laikysime kas antras mėnesio nedėdienis. Mėnesines duokles jau mokėjome už rugsėjį. John Preikšas.

SO. BOSTON, MASS.

24 rugpjūčio L. S. S. 60 kp. išvažiavimas pavyko — kuopose sekmingiausiai; publikos buvo apie 500 ypatų; kalbėjo drg. Smelstoriū; po prakalbai surinkta \$4.76 vienai merginai, susizeidusiai be siaučiant "Spot Ponde".

Buvo keli, kurie bandė kenkti prakalboms, bet publika juos nuramino — sugėdino, dėlko ir patįs potam persiprašė. Dainavome Cambridge'o, Mass., "Laisvės choras", kurį vedė drg. Si-manavičius; važiuojant kuriamo, taip-pat buvo dainuojama įvairios dainos, kas visus labai palinksmino.

Pas mus pastaruoju metu kai-kurios organizacijos užsikrėtė skrymosi liga; kilo nesutikimai dėl ausinės tarpe "Lietuvos Dukterų Draugystės", kuri turbut, plyš pusiau, ir, kaip visi zenklai rado, tai užtai reikia pasidėkavoti mūsų Tomošiaus purvinai politikai.

Raulinaitis.

NORWOOD, MASS.

Lietuvių šiame miestelyj pri-skaitoma į penkis šimtus. Daugelis lietuvių turi savo namus pasistatę, o daugelis da tik turilotus nusipirkę. Yra keliatas lietuvių biznierių: dvi valgomųjų daiktų krautuvės, dvi kriaukčių dirbtuvės, dvi barzdų skutyklos ir viena drabužių krautuvė.

Yra dvi pašalpinės draugystės: švento Jurgio, kuri yra kunigų globoje, prie jos negali prigulėti, kuris atsisako atlikti ausinę. Kita pašalpinė draugystė tai Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Keistučio. Šičia gali prigulėti ir laisvi žmonės.

Neseniai susitvėrė bendrovė įsteigimui kooperatyvos valgomųjų daiktų krautuvės. Kiek tenka girdėt, silpnai gyvuoja. Buvo pagarsinta plakatuose, kad bus 22 rugpjūčio jos prakalbos, bet, kada susirinko žmonės, pirminkas, paaiškino, kad negavė kalbėtojų. Mat, buvo nubalsuota į kalbėtojus Ramanauckas iš Lawrence, F. J. Bagočius ir Pruseika iš So. Bostono. Kada paprašė komiteto, kad išduotų raportą, tai komitetas išdavė raportą šioki: Ramanauckas atsisakė, F. J. Bagočius ir Pruseikos neradom namie. Mat, tie du yra bedieviai, tai šitokia priežastis neradom namie.

Praeitais metais susitvėrė Labdarystės Draugija, kurios užduotis — pastatyti Norwoodo lietuviams svetainę. Ta draugystė iki šiolėi gana gerą turi pasisekimą. Turi jau žemės nusipirkusi ir pinigų viršaus tukstancio dolerių. Šita draugija turi daug priešų, kurie visokiais budais nori užkenkt tam praklinam darbiui.

Galim pasidžiaugti, kad prakilniausia draugija pas mus yra 133 L. S. S. kuopa. Ji daugiausia darbuoja tarp Norwoodo lietuvių skleisdama darbininkų susipratimą.

Pasibaigus karščiams, Norwoodo socialistai nutarė mokytis atlošti "Audra Giedroje". Ateivis.

IS MONTELLO STRAIKO.

Jau antras mėnuo baigias, kaip čia straikuoja vinių dirbtuvės W. W. Cross Co. darbininkai. Kompanija įvairiais budais stengiasi pamti viršų ant darbininkų ir skriaustina juos, kaip iki šiol kad skriaudė. Kompanijai eina į talką ir valdžia, dušij ganytojai ir šiaip visokie paraziteliai. Ypatingai

vietiniai angliški laikraščiai stengiasi meluoti ir perstatyti dalykus augstyn kojomis. Kelis kartus net buvo priversti, (teismu prigrasinti) atšaukti savo melagingus išmislus prieš darbininkus. "Dušij ganytojas" aimanuoja, kad tos "riaušės" kenkia jo parapijos reikalams. Miesto maršalas Morey prisamdė specialiušų policiją ir apstatė jais W. W. Cross dirbtuvę, kad "prižiurėtų" tvarkos.

Kadangi straikečiai užsilaikė ramiai, tai "prižiurėtojams" nebuvo kas daryti, o uždąk imti \$5.00 į dieną "sąžinė" nepaveldi, tai pradėjo įješiot priekabų prie ramiai piketuojančių straikečių. Tuojau suskaldė keliems visai nekaltiems straikečiams ir pastatė juos prieš teismą, kuris taipgi da nubaudė.

I. W. W. organizatorius, straikečio vedėjas C. F. Howard, kreipėsi prie miesto majoro Ch. Hickey, kad atkreiptų savo atidą į specialiušų policijos žiaurumą. Bet tas buvo veltui. Majoras pasakė, jog jis tokiais dalykais nesirupina; tas, esą, priguli nuo miesto maršalo. Kuomet tas pats C. Howard nuėjo pas maršalą, išpasakojo, kaip žiauriai ir prieš-teiškiškai elgiasi policija su straikuojančiais darbininkais, maršalas uždėjo pasirupinti. Na, ir "pasirupino"! Kur stovėjo penki policistai, ten pastatė dešimt ir su tokio-pat "darbštumu".

Policijos žiaurumas pasiekė tokio laipsnio, kad Montello lietuviams negalėjo ilgiau į tai ramiai žiurėti. Kad užsistoti už savo skriaudžiamus brolius, lietuvių piliečių klubas 7 d. rugpjūčio specialiaškai sušaukė susirinkimą ir 375 lietuvių piliečiai išnešė protesto rezoliuciją prieš miesto valdžią, nupeikdami jos vergišką pataikavimą vinių dirbtuvės savininkui W. W. Crossui ir C. W. Montello lietuvių piliečių rezoliucijoje daug karčios teisybės pasakyta miestoto valdžiai.

Čia avalų darbininkai turi unitą "Boot and Shoe Workers' Union" (Am. Darb. Federacijos skyrius). Toje unijoje nėra jokio demokratizmo; viską tvarko generališkas prezidentas. Zinoma, tokioj organizacijoj geriausias lidzas klamstoms. Todėl jos vadovai, kurie baisiai neapkenčia I. W. W. unijos, nes ilgainiai ta gali išstumti juos iš šiltų vietų, stengiasi visai išniekinti ir susiundyti savos narius prieš I. W. W. unitą. Tas yra ne be pasekmų.

Kadangi tas straikeis yra lietuvių, todėl ir ta "negarbė" ant jų krinta. Bet Montello lietuvių to viso nepaiso! Jie gausiai šelpia kaip medžiagiškai, taip ir dvasiškai savo brolius, kovojančius už geresnes gyvenimo sąlygas.

Is kitų miestų irgi po truputį aukų gaunama, daugiausiai nuo L. S. S. kuopų ir pavienių narių. Nors straikečiai šienui kartu da nuo bado ir gali gintis, bet vienybė pas juos šiaudinė.

Jei taip ir toliau jie "laikysis", tai vėliau gailės. Da turriu pastebėti, kad darbininkai gerai įsitęmytų, kas jų yra priešai ir kas draugai, nes dabar gera proga juos pamatyti.

P. M. B.

MILWAUKEE, WIS.

Rugsėjo 23 d. vietinis Lietuvių Darbininkų choras parėngė balių. Baliaus programos pamargintas buvo socialistiškoms ir tautiškoms dainoms, kurias atliko L. D. Choras. Kaip pats balius, taip ir dainos pasisekė neperblogai; nors da jauna spēka, bet, matyti, ateityje neapvils mūsų. L. D. Choras yra bepartiviškas. Čia gali prigulėti socialistai — (jū daugiausiai ir yra), katalikai, laisvamaniai ir tt. Per pastarąjį L. D. Choro balių lai-

mėjimui buvo išstatyta tris dovanos: veidrody, albumas ir lietsargis. Pirmą dovaną laimėjo p-ni Baltutienė, gavusi 437 atvirutes; antrą — p-lė Lizdinskaitė, gavusi 316 atviručių ir trečią — p-lė A. Banzaitė, gavusi 93 atvirutes. Pelm L. D. Ch. turės apie 40 dol. Malonu matyt, kad Milwaukee's jaunimas pradėjo sparčiai atbusti iš letargiško miego. Taip, pav., S.-D. P. lietuvių skyrius pernai turėjo 19 narių, o šimet turi 47. Be to, susitvėrė L. D. Choras, kuris, matomai, gyvuos pasekmingai. Darbuokis jaunuomene, o išvysit darbo vaisius!

Atvyko Milwaukee lietuvis kunigas, bet nežinia, kaip čia jam pasiseks, nors manoma, kad jis susiras sau pritarėjų — socialistų šmeižikų, kurie jau nekartą pasirodė savo juodaais darbeliais. Taip, rugpjūčio 24 d. du kataliku, K. W. ir J. S., sumušė socialistą vaikina S. J. Ainy.

ROCKFORD, ILL.

17 rugpjūčio buvo socialistų piknikas, kuriame dalyvavo lietuvi, anglai, lenkai, švedai ir rusai. Publikos buvo keli tukstanciai. Sakyta prakalbos angliška, lietuviška, lenkiškai, švediška ir rusiška. Lietuviškai kalbėjo drg. Raulinaitis temoje "Pasaulio revoliucija".

Buvo atėjusi žinia, kad svečiai iš Lietuvos dr. Basanavičius ir p. Yčas atvažiuo ir laikys tą vakarą prakalbas šiame mieste. Bet paskui paaiškėjo, jog tik ant rytojaus tos prakalbos įvyks. Taigi 18 rugpjūčio vakare prisirinko pilnutėlė svetainė žmonių pasiklausyt prakalbų. Yčas neatvažiuo. Kalbėjo, geriau sakant, pasakojo dr. Basanavičius apie reikalingumą aukų Tautos Namams. Po tam vietoj neatvažiuosio Yčo kalbėjo P. Balutis, "Lietuvių aktorius". Pirminio savo vietos liet. kunigas.

P. Balutis su savo kalba garsiai prujokino publika ir socialistams jo kalba labai patiko. Tarp kitų juokingų prilyginimų p. Balutis priedė šitoki: "Zinot, sako, lietuvių tauta, kaip kad šuniui vuodegą prispaustų; tai šuo, kad ir negyvas, o vis urzgia. Taip ir lietuvių tauta, prispausta ir visų pusų, o šiandien pradeda urgti — judėt". Tas palyginimas, tiesa, kai-riems nepatiko.

Toliau p. Balutis kveitė aukaut, sakydamas, "jeigu negalit daug aukaut, tai aukaukit nors nuo nosies po centą, o kuris turit didesnę nosį, galit aukaut po daugiau".

Šiaip vaikinas tokių juokų ir reikė; einant iš svetainės ir toliau, viens į kito nosis žiurisi ir klausia, "kiek tamstai reiks aukaut? matyt, nosis nemaža". Buvo sudainuota kelios dainos, dainavo vaiknai ir merginos. Paskui pirmsėdis perstatė vieną vaikina padainuoti, bet šis nedainavo, tik paukė lyg pagirij; tas yra gerai, ba daugelis jau seniai girdėjom ūkaujant.

Kunigas su dr. Basanavičium rinko aukas, bet susirinkusiems nesakė, kiek surinko aukų. Nežinia, kodėl: ar mažai surinko ar gal tai kunigiška mada. Ir nei aciū nesakė.

I. V. R.

SCRANTON, PA.

Skandalas su kun. Mickevičium. Pas mus neprigulmingai parapijai nesiseka. Visiems zinoma, kad tos parapijos klebonas kun. Mickevičius mažai tiki ir savo netikystės nemoka paslėpti, o da neatsizymi doru gyvenimu. Kai jis per savo pamokslus iskritikuoja popiežių ir kitus katalikams šventus daiktus, tai žmonės pradeda kritiškai žiurėti ir į tą patį kunigą; sako, kad popiežiaus nereikia, motinos švenčiausios nereikia,

tai kam mums tavęs reikia? Žmonės mato, kad jis nei kiek nemažiau savo parapijonus išnaudoja ir temdo kaip ir katalikiški kunigai. Man irgi rodos, jog, kam nereikia katalikiško tikėjimo, tas apsieis ir be Mickevičių "tikėjimo". Kam eiti nuo vieno mulkinimo prie kito?

Neperseniai kaszin kas padėjo dinamito po Mickevičiaus bažnyčia, už kurią ėjo ilga byla su katalikais parapijonais; bažnyčia gerokai liko apdraskyta. Bet dabar atsitiko da didesnis skandalas, negu padėjimas dinamito.

Kun. Mickevičiaus gaspadinė, sykj naktį parėjusi namo, rado visas šviesas užgesintas, kunigą begulint lovoj su apatiniais drabužiais ir batuose. Apsizvalgiusi gaspadinė pamatė kambaryje zakristijono dukterį Jurkoniutę, jauną merginą.

Jo gaspadinė yra gerai zinoma Scrantono laisvananiams Gilbaitienė, neseniai atsiskyrusi nuo savo vyro, gal, kad patogia butų gaspadinai pas kunigą. Ji ėmė rugoti savo kunigui, kam jis su kitomis merginomis užsiima. Kunigas užpyko, ėmė gaspadinę vyti; buvo drūčiai įsigėręs, ir nuvirto nuo trepų lauke. Tuo tarpu toji mergina ištruko lauk ir nubėgo sau. Policmanas užgabeno kunigėlį atgal į jo kambarį.

Nabagas, išsilaužė koją ir išsisuko petį. Gydosį pas dr. J. Šliupą. Pranas Marijonaitis.

PITTSBURGH, PA.

Šitas miestas, kaip visiems gerai zinoma, yra plačiai apgyventas lietuvių. Čia yra daug bažnyntinių pašalpinų draugysčių ir pora progresyviškų klubų; taipgi yra ir L. S. S. 6-ta kuopa, kuri turi apie 30 narių; tik gaila, kad tarp jų keli randasi tokių, ką priguli prie socialistų ir kartu nori but kunigo klapčlukas. Štai vienas biznieriūs K. jau kelinti metai, kaip priguli prie soc. kp.; pakol jo vilna da buvo trumpana, tai jis buvo karštas socialistas, bet kaip tik pradėjo biznis gerai sektis, tai jis pradėjo labai artimai sėbrauti su kunigu. Dabar vaiksčiodamas vis kalba, kad socialistai da nieko negali, da "kunigėlių visa syla".

K. buvo įnešęs soc. kuopai, kad podraug su kunigu jinai rengtų priėmimą Liet. Mokslo Draugijos atstovams dr. Basanavičiumi ir p. Yčium. Kuopa atsisakė. Tada kitas "socialistas" kunigo pasiuntinys, kuris tuo tarpu stovėjo už durų, įkišė galvą, duris prasivėręs, ir išsisaukė lauk tą biznierių "socialistą" K.

Tokiū savo pasielgimui, draugai, darote gėdą sau ir visiems socialistams.

Pittsburgho Vandrauninkas.

BENTON, ILL.

Ir lietuvių priklauso prie lenkų parapijos; lenkas kunigas ir lietuvių kai-kuriuos reikalus atlieka, bet jis yra smarkus kirdeikas savo avelių. Neseniai vienas lietuvis, prigulintis prie L. S. S., nuvezė vaiką krikštyti; kunigas paklausė kumą, ar priguli prie parapijos ir ar atliko velykinę. Kumas nenusigądamas atsakė, kad nepriguli prie parapijos ir velykinės nėra atlikęs, nes jam ji nereikalinga. Tada kunigas užsispyrė nekrikštyti be \$10 ir pasakė, jeigu neduosit tiek, tai vežkis vaiką, kur nori. Kumas, nerodėdamas kitur važiuoti, užmokėjo \$10 už krikštą. Tas kunigas užlaiko net dvi gaspadines. Viena gaspadinė liko neščia, tai ją kunigėlis pasiskubino išsiųsti ant "šiltų vandėnų", kad žmonės nepamatytų kunigėlio darbo. Kunigėlis buvo paėmęs vieną lietuvių merginą už gaspadinę ir norėjo ją traukti prie paleistuvavimų su-

juomi, bet mergina paliko jį, parėjo namo ir motinai viską išpasakojo. Motina nuėjo į kleboniją ir iškoliojo kunigą už tokius pasielgimus, tada kunigas, matydamas, kad jau daugiau nieko gero nepės, pabėgo iš Bentonio, apleidamas savo mielą gaspadinę ir visus parapijonus; išsivežė parapijos pinigų tik \$94.00, kurie buvo surinkti ant varpo. Bentoniets.

WESTVILLE, ILL.

24 rugpjūčio ir pas mus atsilankė svečias iš Lietuvos dr. Basanavičius. Ponas Yčas nepribuvo; jo veitoj su dr. B. atvyko Jurgelionis iš Chicago. Prakalbos buvo apie 7.30 val. vakare ant bažnyntinės mokyklos pliačiaus, kur budavo šokiai laike fėrų.

Pirmausiai vietinis kunigas paaiškino publiškai svečio prakilnumą. Taipgi nepamiršo ir p. Jurgelionio pagirti. Sako, "tai mokyčiausias žmogus iš lietuvių Amerikoje, ir taipgi labai didelį darbą rengęs atlikti, sutaisyti enciklopediją". Jo pagyrimas Jurgelionio atrodė naujiviskas.

Paskui kalbėjo dr. Basanavičius. Jo kalba silpna, kaip nusenusio žmogaus, bet balsas, malonus. Kaip kalbėtojas, labai nenuoseklus. Žodžių sakant, nieko įdomaus nepasakė apie tautiško namo naudingumą Lietuvoje, apart išsireikšimo, kokiu tikslu atvyko Amerikon.

Metant žvilgsnį ant dr. B. pažymėto tikslo, nieko priešingo tam darbiui negalima turėti; sumanymas vertas parėmimo.

Štai keliatas dr. B. sakinių: "Atvežiau jums labų dienų iš Lietuvos. Labai gyvi ryšiai yra tarp Amerikos lietuvių ir Lietuvos."

"Męs su ponu Yčium atvažiuovom susipažinti su jumis ir pasipilngauti."

"30 metų atgal pirmas lietuviškas laikraštis pasirodė. Vėliau, apie 1904 metus laikė karės su japonais atgavome didesnę laisvę, ir jau turėjome lietuvišką spaudą, kurioj buvo aprašoma lietuvių reikalai."

"Per laikraščius daugelį lietuvių, kurie jau nesivadino savę lietuviams, patraukė atgal, ir šiandien jie vadinasi save lietuviams. Tai mūsų darbo vaisiai, už kuriuos męs kovojom per laikraščius."

"1-mus ir 2-rus metus yra mokinama lietuviška kalba mokyklose."

Ant galo dr. B. pasakė, jog jau turi 20,000 tomų knygų ir nėra vietos, kur jas padėti.

Dr. B. kalbėjo apie pusvalandį. Ant galo kalbėjo Jurgelionis. Jo kalba išspradžiū taip jau maišėsi, bet į pabaigą pasitaisė. Šis plačiau paaiškino tautiško namo naudingumą Lietuvoje.

ORANGE, MASS.

Rugp. 24 d. buvo prakalbos, surengtos anglų soc. kp. Kalbėjo VI Raj. rašt. drg. D. J. Klinga iš Gardner, Mass., temoj, "Kodėl kita bedarbė". Kalbėjo gerai. Dujta keliatas klausimų, kuriuos jis ir atsakė. Prakalbos buvo tuo tikslu, kad atgavimus mirusių 111 L. S. S. kp. Drg. E. Grudzinskaitė pa-deklamavo eiles. Žmonių buvo apie 40; visi užsilikė ramiai, bet pradėjus kalbinti prisirašyti prie Sąjungos, tai aiškios, vieni buvo negusiję, kiti pačių biją ir tt. Žroma, tai vaikiški aiškinimais — bijoti ir laukti, kol tamsios moterėlės pradės susiprast; tai didis apsilėidimas; juk jums reikia ir jasias apšviesti, o ne laukti, kad jos jus apšviestų. Kvaliticia.

Iš Philadelphijos. Sąjungos Reikalai.

BUČERIS NUKIRTO MOTE-RIAI PIRŠTUS.

27 rugpjūčio p. F. Raulinavičiaus valgomų daiktų krautu- vėj ant North 15 gatvės buče- ris, kapodamas mėsą, nukirto du dešinės rankos pirštus vienai moteriai. Kas iš to išeis, neži- nia. Moteris liko nuvežta į li- gonbutį.

KOKIŲ ŽMONIŲ BEESAMA KLUBE.

Klubas, po kurio priegloba randasi ir kooperatiška lietu- vių valgomų daiktų krautu- vė, užlaiko savo tarpe sukčius! Pe- reitą nedėdienį, kada prisirin- ko apie porą tuzinų žmonių, priklausančių ir nepriklausan- čių į tą klubą, vienas iš burio, nepazįstamas, turbūt, nuo far- mos atvažiavęs, nes labai sau- lės įdegtas, norėdamas pats įsigerti ir savo draugui, su ku- riuo atėjo, užfundyti, — iš- ėmęs \$10, padavė taip vadi- namam čekmanui, kuris, tuom tarpu neturėdamas reikalingos sumos pinigų išduoti, pasakė: "Palauk, aš vėliau išmainysiu ir reštą jums atiduosiu". Mi- nėtas žmogelis, nemanydamas nieko blogo, ir, gal-but, da tik- rojį pirtyj niekad nebuves, atsi- traukė. Žmogelis, išgėręs pir- mą užsakytą taip vadinamą "drinksą" ir nesulaukdamas iš- duodant jam prigulincio rešto, — paprasė, Čekmanas, kaip le- opardas, šoko ant žmogelio, sa- kydamas: "Aš tau atidaviau! Kurių velnių da tu nori! Gal reikės tau antausius atitašyti!" Čekmanas gynėsi, kiek tik jis pajiegų turėjo, bet, ant galo, su dideliu vargu, prispirtas visų ten dalyvavusių ir klubo adminis- tracijos, atidavė. Mat, kokių beesama "tautiškų" įstaigų!

EILĖ PRELEKCIJŲ.

L. S. S. 1 kuopa parengė pre- lekcijas, kurios atsisbu Lithu- anian Music Hall ant Richmon- do. Skaitys: 14 d. rugsėjo J. Perkunas iš New Yorko — "Moteriškė religijoj ir moksle", 21 d. rugsėjo J. Gaigalas — "Skraidymas oru" ir 28 d. rug- sėjo A. Dagis — "Is visuotni- osios istorijos". Visuomet prasidės 2 val. po pietų.

Todėl nepraleiskite progos iš- girsti daug naudingų dalykų.

Jūsų Triksas.

PAŠALPA A. DAMBRAUS- KUI.

Pensylvanijos universiteto medicinos studentas A. Damb- rauskas gavo pašalpą iš "Mo- tinėlės", Amerikos lietuvių ku- nigų draugystės šelpimui katali- kiškos pakraipės Amerikos lietuvių moksleivių, einančių augštesniuosius mokslus.

NUO PAGEDUSIO KATINO MIRĖ DU.

Pora savačių atgal nuo pa- gedusio katino įkandimo mirė Millerienė ant 2765 Waterloo St. Dabar gi mirė jos 11 me- tų vaikas nuo to katino aprie- jimo. Katinas nuo daugelio metų buvo mylimas gyvulys šeimynoje. Vieną dieną jis at- bėgo prie sėdinčios Millerių šeimos, šoko ant vaiko ir įki- bo jam į veidą. Motina nut- yvė katiną, kuris jai taipgi su- kramtė ranką. Tada tėvas pa- griebė katinui už gerklės ir ėmė smausti, bet ir jam katinas ga- vo da įkasti. Atsargiai tat su laikynu namuose kačių. Tai nereikalingas ir pavojingas gy- vulytis, ypač maziukams, labiau- siai todėl, kad katės užkrečia visokių ligų bakterijomis.

AREŠTAVO 29 STRAI- KERIUS.

Suareštavta 29 moteriškų dra- buzių siuvėjai-straiķeriai neva už užuolnėjimą ant straiķlau- žių.

L. S. S. SEKRETORIAUS PRANESIMAI.

133) Pild. Kom. pasiūsta vi- si dokumentai 172 kuopos ap- kaltinimo Vilimaiečių ir pasitei- sinimai, taipgi tam-tikros komi- sijos raportas tame reikale.

134) Susitvėrė nauja L. S. S. kp. No. 204 iš 12 narių, Kee- wanee, Ill.

135) Ant IV rajono sekr. už- klausimo, kodėl nepatalpinta "Kovoj" min. raj. protokolas, paaiškinta, kad tokio protoko- lo S-gos sekr. neaplaikė.

136) Pild. Kom. nariams, drg. Michelsonienėi ir Raulinaičiui, pranešta pasekmės Veik. Kom. referendumo 3 (žr. "Kovos" No. 31). Kadangi min. Pild. Kom. nariai su Veik. Kom. nus- sprendimu nesutiko ir padavė Sąjungą apeliaciją, tai liklaikui jų vietas Pild. Komitete už- ėmė sekantis kand. drg. T. L. Dundulis; nuo kito kandidato, K. Rutkaus, atsakymo neaplai- kyta, tad užklausta paskutinis kand. drg. A. Bielskis.

137) Pild. Kom. sekretoriui pranešta, jog, sulyg VII susiv. nutarimo, S-gai Typewriteris, Remington sistemos, No. 10, jau nupirka už \$100, iš kurių \$20 vertės "Kovos" adm. tal- pins apskelbimų "Kovoj", o li- kusius išmokėsime po \$10 i mėnesį.

138) Pild. Kom. pasiūsta vi- si 87 kp. ant K. Rutkaus ap- kaltinimai ir drg. Rutkaus at- sakymai.

139) Dalykai, kuriuos reikė- jo, o ne paminėti L. S. S. VII susiv. protokole, drg. Baranus- kas patėmija, kad nėra pažy- mėtas jo vardas, kaip vieno iš įgaliotinių L. S. D. P. 26 kp. patėmija, kad nieko nepamini- ta apie Finansų Komisijos rap- ortą, kurį L. S. S. sekretorius susiv. pridavė ir kuris tapo pri- skaitytas prie techniškų daly- kų.

140) Pagal Pild. Kom. nuta- rimą visi Sąjungos pinigai, su- moje \$627.59, tapo padėti ant Sąjungos vardo į Bank of Com- merce, pagal rezoliuciją, kurio- je pasakyta, kad banka negali išmokėti jokių pinigų, jei ant čekių nebus parašo adm. ir sekr. ir negalima ant kart išmokėti didesnę sumą, kaip \$150, jei bent tatai formališka rezoluci- ja palieptų Pildantysis Komite- tas. Apie tai pranešta ir Pild. Kom.

141) Pild. Kom. pranešta, kad pagal Pild. Kom. nutarimą, "Kovos" adm. jau nupirko Są- jungai apsaugos šėpą (Safe), naują, už \$58.80.

142) Susitvėrė nauja L. S. S. kp. No. 205, iš 5 narių, So. Saginaw, Mich.

143) Atsinaujino L. S. S. 12 kp. iš 5 narių, Oglesby, Ill.

144) 7 kp. pranešta pasek- mės R. ir Kank. Šelp Kom. Ta- rimo No. 4.

145) Nesulaukiant jokio at- sakymo, ką Pild. Kom. veikia su 172 kuopos skundu ant Vili- maiečių, Pild. Kom. užklausta apie tai, nes kaip skundėjai, taip ir apkaltinti visą kaltę to sugaišimo paskyrė S-gos sekre- toriui.

146) Pild. Kom. narių, drg. Michelsonienės ir Raulinaičio, atsišaukimą į sąjungiečius jau parėmė 1-ma kuopa.

147) Drg. Klingos priduoti pa- tarimai pasiūsta Pild. Kom.

L. S. S. Sekr.

J. Stasiulevičius.

AR GALIMA KVIESTIE NE- SAJUNGIETI IR NEPRIGU- LINTI PRIE SOCIJALISTŲ ORGANIZACIJOS UŽ KAL- BĖTOJĄ.

Paskutinį laiką labai daug kalbamasi tarp sąjungiečių, o labiausia tarp Sąjungos virši- ninkų apie kalbėtojus; kokiūs galima ar negalima kviesti; priegtam daugelis iš jų išsirei- škia nevisai aiškiai, ir tulas ga-

li suprasti, buk sąjungiečiai pri- valo savo iniciativa ir spēko- mis padėti platinti ne socia- listišką nuomonę tarp darbinin- kų, surengdami prakalbas nesoc- ijalistui. Šitam klausime, kaip ir kituose; mėš teiraujamėsi pas savo senesnius kaimynus ir imame nuo jų pavyzdį. Euro- poj Vokiečių Social-Demokratų Partija, kuri taip, kaip ir kitų kraštų socialistų partijos, dali- na kalbėtojus į du skyrius. Į pirmą skyrių priguli propagan- da socializmo, politiška agita- cija ir visas mokslas apie vi- suomenę. Šitam skyriui nei viena S-D. Partijos organizaci- ja nepakvies kalbėtoją nesoc- ijalistą; ir netikta tiek, bet soc- ijalistas turi buti prigulintis prie partijos, nes neprigulinti neskaityto socializmo; be to, da žiuri, kaip ir socialistas kalbė- tojas giliai supranta socializ- mo teoriją. Esti ir taip, kad grynietjie marksistai - ortho- doxai nelabai kviečia revizijo- nistus ir priešingai revizijoni- stai nebūri kviesti orthodoxus už kalbėtojus. Atmesdami į šalį šitą pasiskirstymą į šakas Social-Dem. partijos, turime pri- pažinti, jog tai yra jų veikimo tvarka, kurią kiekvienas kalbė- tojas sustiprina. Apart pagili- nimo darbininkų kliasos reikalų supratimo, ir to mėš, lietuviai socialistai, turime prisilaikyti. Vokietijos soc.-demokratai ne- pakvies už kalbėtoją žmogų ne- prigulinti į jų partiją ir net to- kių, kurį prašalino iš partijos už antisocialistiškus raštus. Tai- pogi nei vienas Rusijos socia- l-demokratas nesutiks užkviesti pu. Struve už kalbėtoją, kuris buvo vienas iš Vokietijos S-D. partijos stulpų, o dabar yra ru- sų kadedų vadovas.

Bet tuos ir kitus nesocialis- tus kviečia už prelegentus ant- ram skyriui, kuris apima visą mokslo šakas, išimant to, kas priguli pirmam skyriui. Čia reikia specialisto ga. Vokietijos sle, techniko ir tt. ir čia ne- gali sėti betvarkę organizacijoj ir kartu demoralizuoti tamsią miniją.

Ant galo, da žodis apie susi- krompitavusius kalbėtojus; čia kiekvienas gali atsiminti šiame išsireikime, "prie ko pristoji, tokiu ir patsai stoji". Mėš, socialistai, esame apsun- kinti visokiomis žmonių nedo- rybėmis, kurios gimdė feodališ- koj ir buržuaziškoj visuomenėj ir kurias turime prašalinti, nes tai yra priešais visuomenės do- rą. Mėš gi, tvėrdami naują augštesnę formą visuomenės gy- venimo turime visųpirmu iš savo tarpo prašalinti nedorus žo- nes; potam vedame kovą su ki- tų nedorybėmis. Nedori dar- bai arba ypatos negali but pa- kenčiami mūsų tarpe, nes tai yra liga, nuo kurios instinkti- vškai ginasi kiekvienas sveikas organizmas. Taip-pat ir mėš privalome išauklėti busiančią, socialistiškai visuomenėi svei- kus, dorus narius ir dėl to pri- valome saugotis ir šalintis tų, kurie serga nedorybės liga, o jau jokiū būdu nedaleisti jų nors ant trumpos valandos į savo tarpą, nes jie pasėja grus- dus, aplipusius bakterijomis tos taip limpančios Amerikoj ligos — nedorybės. A. Baranuskas.

DAUGIAU DARBŪSTUMO.

"Laisvės" numerij 63 tulas Bostonietis klausia kas daryti, kad išjudinus tą kampą New York valstijos, kur randasi Troy, Albany, Amsterdam, Utica ir Batavia? Jis sako, kad ten jau gyvena gana daug lietuvių, o labai mažai teveika- ma; užtaigi jis ir ragina kitų miestų lietuvius, kaip tai: Ro- chesterio ir Binghamtono, kad nors kiek pasidarbuotų ir pra- platintų apšvietą ir socializma- mą ir tvėrtų L. S. S. kuopas virš minėtuose miestuose.

Aš, kaip vienas iš tos apy- linkės gyventojų, ant p. Bosto-

niečio klausimo galiu atsakyti tiktaį šitiek: norint sudjinti viršminėtą New Yorko valsti- jos dalį, reikia tiktaį nors kiek daugiau darbštumo; aš esu pu- sėtinai apspazinęs su lietu- viais, gyvenančiais toj apylin- kėj, ir stačiai galiu sakyti, jo- gei čionais yra labai plati dir- va praplatinimui socializmo ir skelbimui jo idėjos; tiktaį rei- کیا pasidarbavimu.

Suorganizuoti tos apylinkės lietuvius, man rodos, nebutų la- bai sunku, nes, kaip visur, taip ir čionai visuose viršminėtuose miestuose randasi po kelio- kų laisvų ir pusėtinti susipra- tusių lietuvių, kurie be maziūsios abejonės pristotų į socia- listų eiles, jei butų kam juos suorganizuoti.

Man rodos, kad dabar bai- giantis vasaros karščiams, L. S. S. kuopos, gyvuojančios New Yorko valstijoje, kurioms pa- rankiausias yra atsiėkti viršmi- nėtus miestus, butinai turėtų tą dalyką apsvastyti ir susitar- sios pasiūsti į tą apylinkę savo agitatorių, kuris vaziuodamas skelbtų tenykštiesiems lietuviams socializma ir tvėrtų L. S. S. kuopas. Prie viršminėtų miestų butų galima da paimti Hoosick Falls, N. Y. ir East Arlington, Vt., kur taipgi lie- tuvių nei kiek nemažiaus gy- vena, kaip ir viršminėtuose mi- estuose.

Zinoma, jeigu gyvuojančios toj apylinkėje L. S. S. kuopos, dėlei kokių nors priežasčių to darbo atlikti negalėtų, tai turėtų tuoj pasirupinti New Yorko valstijos rajonas ir pasiūsti savo organizatorių tenai.

Kaip-kas gali užmesti man, jogei atlikimas tokio didelio darbo, kaip pasiantimas orga- nizatoriaus į minėtą apylinkę, padarytu labai daug iškaščių kuopoms arba rajonui, o nau- dos nežinia ar atneštų kiek. Aš manau, kad, išanksto pasi- tarus su nors kiek veiklesniais minėtų miestų lietuviiais, butų galima kokiū-nors būdu, ar tai rinkliavomis, ar padarymu ap- mokamos įžangos laike prakal- bų kelionės ir kitas lėšas už- dengti. O jeigu ir prisiėtu raj- onui arba kuopoms iš savo iš- do pridėti kelis dolerius, tad tas da nepadarytu didelio suo- stolio, bet atliktume labai svar- bų ir butinai reikalingą darbą, nes, paaiškinus tas aplinkybes lietuviams apie socializmo mokslą ir sutvėrus kiekviename minėtame mieste po L. S. S. kuopelę, nors ir iš kelių narių, butų padarytas didelis žingsnis pirmyn; tos kuopelės paskui per savo pasidarbavimą skleistų apšvietą ir susipratimą toj apy- linkėj, skelbtų socializmo mok- slą, prikeltų nė vieną tos apy- linkės gyventoją iš letargiško miego, nukratytų nuo jųjų sprandų geležinius tikėjimo ir fanatizmo pančius, kuriais jie dabar yra smarkiai surakinti, ir parodyti jiems tikrą šviesą, sto- vinčią prieš juos, kurios jie, ar tai nežinojimo, ar nenorėjimo dėlei, iki pat šiai dienai nema- tē ir nepažino.

Draugai, prie darbo! Mų- sų apylinkėje gyvena keli tuks- tantčiai lietuvių ir jųjų darbas nepasiliks be vaisiaus.

D. J. Aleksis.

East Arlington, Vt.

ŠVEDIJOS SOC.-DEM. PAR- TIJOS STOVIS.

Svedijos Social-Demokratų Partijos Pildomasis Komitetas paskelbė raportą už 1912 me- tus. Raportas parodo, jog par- tija turi 62,000 narių, tai yra 4,000 daugiau, negu 1911 met. Pirmiaus beveik visi unijų na- riai buvo socialistai, ir tas bu- vo reikalaujama. Vienok da- bar atsitinka nemažai pasiprie- šinimų prieš priverstiną unijie- čių prigulejimą prie Social- Demokratų partijos.

Nei vienas neteisingas daik- tas negali tikėtis ant visada už- silikti ant žemės.

AUKOS

POLITISKIEMS KANKI- NIAMS.

Minersville, Pa. 18 rugpjūčio priėmiau aukų nuo 26 kuopos politiškiems kankiniams per drg. J. Stasiulevičių \$6.75.

R. ir K. S. K. izdin.

J. Ramanauskas.

P. S. Čia patėmijimas vi- siems draugams aukaujantiems revoliucijai ir politiškiems kan- kiniams. Kurie nesiūnciate tie- sotu keliu mano vardu, aš ne- atsakau už jūsų aukas. Tik atsakau už tas aukas, po ku- riomis rasite mano parašą, kad priėmiau. Kokiū keliu jūs sių- stumėt, aš tol nekvičiuoju, kol man nebuna perduoti pinigai.

Buvo patėmyta, kad organe- esti pakvitiuota vardai aukautoj- ū ir nurodyta, kad pinigai man pasiūsta, o aš jų visai nebunu priėmęs. Man perdaug butų sunku visus patėmyt ir parei- kalauti prisųs man aukas. Tod- dėl atkreipiu visų atidą į tai.

R. ir K. S. K. izd.

J. Ramanauskas.

Siūnciu aukų polit. kaliniams: per J. Preikšas, Thomas, Ill. \$6.57; per P. Raibick, Rock- ford, Ill. \$8.94; per A. Brazis, Chicago, Ill. \$1.00; per A. K. Baltrun, Rochester, N. Y. \$7.05; viso \$23.56.

A. Žymontas.

25 rugp. priėmiau pol. kank. aukų per drg. A. Žymontą \$23.56.

J. Ramanauskas.

L. S. S. 137 kuopos draugai, Kensington, Ill., kurie dirbo 1 gegužės, sumanė paaukaut liku- sį savo uždarbį politiškiems prasikaltėliams; aukavo: J. M. Varekojas \$2.10; P. Pučkorius \$2.05; A. Narbutas \$2.00; K. Sitavičius \$1.80; S. Valaskas \$1.06; J. Gaideils, S. Misiunas, P. Sádula, F. Gribas, Z. Mileika, E. Mileikienė, N. Kule- šienė po \$1.00; R. Dobrovols- kis, J. Varekojas, A. Chinikas po 50c.; P. Kučinskas, V. Dar- gis, F. Žilevičia, J. Gribas po 25c.

Nepriklausantieje prie kuopos, bet prijauciantieje politi- škiems kankiniams, aukavo šiaip: P. Dargis \$4.00; K. Klimas \$1.00; A. F. A., K. K. Pocius po 50c.; S. Vaitkus, P. Sarapas, A. V. po 25c. Viso \$25.26.

Kuopos komitetas:

Org. A. Narbutas,

Izd. K. Sitavičius.

Sekr. E. Mileikienė,

\$25.26 perduota R. ir K. S. Kom. izd. Ramanauskui.

"Kovos" Adm.

New Britain, Conn. M. Pet- ruskevičius, V. Liškauckas po 25c.; penki aukavo po 10c., vienas 5c. M. Petruskevičius.

\$1.05 perduota Rev. ir Kank. Šelp. Kom. J. Ramanauskui.

"Kovos" Adm.

Rockford, Ill. Per drg. Pru- seisok prakalbas surinkta polit. kankiniams \$8.94.

P. Raibick.

\$8.94 perduota R. ir K. S. K. izd. J. Ramanauskui.

"Kovos" Adm.

Thomas, W. Va. Per pasi- darbavimą vietinių draugų 16 rugp. vakare tapo parengtos prakalbos. Kalbėjo drg. Gri- gaitis apie dabartinį netikusį surėdymą ir kaip perkeisti tą surėdymą socializmu. Susi- rinko žmonių apie 150. Nors į 15 metų Thomase prakalbos buvo pirmą kartą, bet publika užsilaiķė ramiai, išskiriant kelis šventakuprius, kurie, neuž- siganėdinę prakalbomis, klau- sijo, "kas tą socialistą par- kvietė?" Tikimės sutverti L.S.

S. kuopelę, paraginūs drg. Gri- gaitiui.

Po prakalbų rengėjai suma- nē parinkti aukų polit. Sibiro ištreminiams. Surinkta \$6.57. Pirm prakalbų išdalinta publi- kai 44 egz. "Kovos" ir 40 egz. "Pirmyn".

John Preikšas.

\$6.57 perduota Rev. ir Kank. Šelp. Kom. izdininkui.

"Kovos" Adm.

MONTELLO, MASS. STRAI- KERIAMS.

E. Pittsburgh, Pa. L. S. S. 117 kp. suaukavo šie draugai: V. J. Markun, V. Bernackas, J. Benulis, P. Kimbirauskas, J. P. Jencius, J. Skladas, F. Vavil, K. Levanavičius, P. Grigalin- nas, D. Apzeņa, J. Vinikaitis, J. Atmanavičius po 25c.; viso \$3.00. V. J. Markun.

M. O. \$3.00 A. White vardu pasiūstas, kur reikia.

"Kovos" Adm.

Chicago, Ill. Siuomi prisun- čiū suaukautos pinigūs strai- kuojuantiems vinių dirbtuvės, W. W. Cross Co., darbininkams Montello, Mass.

81 kp. L. S. S. susirinkime suaukauta \$2.21.

Aukavo: J. Bačiunas 50c.; J. Daugele, C. Stripelkis, J. Kubi- lius, K. Godliauskis, J. O. Re- ky, Iz. Dawnis, M. Blaziūtė, Izb. Zalnieraitė, V. Polauskas, A. Langevičienė po 25c.; P. Svelnis 20c.; A. Masilevskis, A. Pecinis po 15c.; A. Pranskun- tē, K. Kulbis, A. Draskinis, S. Sabala, P. Jausauskas, J. Tuo- liauskis, J. Bugentavičius, Paul. Dybka, J. Babonich, H. Schaf- fer, K. Repšys, J. Nojercki, Joe- po 10c.; sykiu \$6.51.

Aukų rinkėjai:

V. Pruiša,

J. Repšis.

Cekis nusiūsta A. White.

"Kovos" Adm.

Iš Brooklyn, N. Y., per drg. K. Liutkų nuo L. S. S., bet kuopos numerio nėra, turbūt, bus 19 kp. L. S. S. 50c. Jukelintė, 30c. Aleikiutė; po 25c. Pavie- čiūtė, Paskevičius, Orentis, Pa- tapas, Andriukaitis, Palaciūs, Matijšaitis, Šukys, Jerms- kiūtė, Lineikis, Baltrusaitis, Ju- revičius, Vainulevičius, Jakima- vičius, Urbonas. Smulkių au- kų 30c. Viso \$5.30.

Straiko Komiteto įgaliotas

Leonas J. Griķitaa.

Iš Chicago, Ill. 50c. J. Sulca; po 25c. J. Yokantas, L. Nizis- kas, A. Niziskas, A. Spinaitis, J. Zemaitis, J. Milleris, J. Ves- renas, J. Klinka, viso \$2.50; ū 174 kp. izdo L. S. S. \$4.00.

Straiko pirmininkas

Leonas J. Griķitaa.

IPSWICH STRAIKE- RIAMS.

Moline, Ill. K. Zebrauskas, N. Klunk po \$1.00; K. Babenskas, L. Samolis, K. Stonis, J. Mit- skus, J. Kaliasinskas, B. Mrs. Jutsis, K. Calka, P. Andriunai- tis, A. Gudavičė, V. Kundra- tas, A. Girlaice, Wm. Vapševičė po 50c.; B. Kernauskas, M. Benis, B. Olbotas, J. Stanku- nas, P. Matevičė, F. Rutkaus- kas, B. Laucenskas, A. Milvine- kas, B. Mrs. Mitskus, K. Va- liulis, K. Radziunas, D. Zakar- ka, B. Glaziuskas, Z. Sencem- ti po 25c. keturi po 10c.; viso \$11.90. Wm. Vapševičia.

\$11.90 aukų perduota Ipswich Defense League.

"Kovos" Adm.

Jersey City, N. J. Siuomi pri- siūnciu \$5.00 naudai Ipswich, Mass. straiķeriams, \$3.50 sudė- jo L. S. S. 59 kp. nariai; \$1.50 surinkta dirbtuvėj.

P. Vosilius.

\$5.00 perduota Ipswich De- fense League.

"K." Adm.

Montreal, Canada. L. S. S. 84 kp. per mėnesinį susirinkimą, aukavo \$2.00.

M. Motuza.

\$2.00 perduota Ipswich Defense League.

"Kovos" Adm.

Lewiston, Me. 16 liepos atsiužo L. S. S. 105 kuopos mitingė nutarta paaukauti iš kuopos izdo \$5.00 Patersono ir Ipswicho straikeriams; prie to da suaukauta \$1.80; išimant persiuntimo lėšas 10c., lieka \$6.70.

P. Cereška.

\$6.70 aukų perduota straičių komitetams.

"Kovos" Adm.

LIETUVA.

Dėl universiteto. Liepos 31 dieną, miesto galvai Venslavskui pirm., buvo posėdis, kuriame vėl kalbėta dėl universiteto Vilniuje. Miesto dumos sekretorius M. Dzievicki perskaitė ta tema savo referatą, kuriame nurodyta visos jau žinomos priežastys, kurias verčia įsteigti ir šiam kraštui universitetą ir ne kur kitur, bet Vilniuje.

P. Dzievickio referatu pasiūdosianti delegacija, kuri intekisianti jį carui, kaip savo raportą.

Referate pabrėžta ir tai, kad Vilniuje būtų steigiama ne kita koki augštoji mokykla, bet universitetas su agronomijos skyriumi.

Nutarta paprašyti p. Dzievickio, kad jisai indėtų savo referatą ir Stolypino apie tai nuomonę, kurią jisai yra išreiškęs, kuomet buvo Kauno ukio draugijos pirmininku.

Lietuvių Rymo-katalikių moterų draugija padavė prašymą ministerijai, kad ji leistų draugijai įsteigti savo lėšomis viešąją mokyklą moterims Kaune.

Paminklas kun. Jauniui. Ant kalbininko ir dvasiškosios akademijos profesoriaus kun. Jaunio kapo Kaune pastatyta gražus paminklas. To paminklo pašventinimas busias š. m. rugpjūčio pabaigoje.

Rietavas, Ras. pav. Per degtinę. Seneniai čia buvo toks atsitikimas. Šernokų sodžiaus Bulvidas rengė keliauti Amerikon. Bet išeinant reikia su draugais ir pažįstamais atsisveikinti. Tai ir susirinko visi miestelin, kad atsisveikintus, degtinė išgėrus. Gėrė kol galėjo. Patį Bulvidą vežiman jau indėtin reikėjo. Bet žmona jį parvežus, jau iš vežimo neprikėlė. Taip numirė tasai žmogus, nenuėjęs Amerikon ir paliko be duonos savo šeimyną.

I šventas vietas. Miesto neturtingųjų globojimo draugija renka skaitlines, kiek atvažiuoja iš kaimų į šventas vietas. Pasirodo, kad skaičius atvažiuojančių kasmet mažinasi. Taip 1906 m. pranciškonų murose nakvojo 26,353 žmonės; 1907 m. — 44,994 žm., 1908 — 33,520 žm., 1909 — 35,000 žm., 1910 — 22,000 žm., 1911 — 18,356; 1912 — 12,453 žm., ir šiais 1913 — 7,068 žm.

Mokslu apygardos globėjo padėjėjas. Kazaniaus mokslo apygardos inspektorius Bazarevič paskirtas Vilniaus apygardos globėjo padėjėju.

Kuro brangumas. Nemuno raste ties Kaunu stovi iki 30 laivų su kuru, visi krantai upės apkrauti malkomis. Bet kuro kainos gana didelės — 30 — 38 rub. sieknis.

Konfiskuota "L. Uginisko". No. 29 už sraipsnį "Dumų paleido pasilsėty". ("L. Z.")

ADRESAI

L. S. S. KUOPŲ VIRSININKŲ.

- IV. J. K. Gilius, 21 Quincy St., Passaic, N. J.; J. Sukys, 154-6 Grand St., Brooklyn, N. Y.
V. L. Kupcinskis, 217 E. Centre St., Shenandoah, Pa., J. A. Byla, 895 W. Coal St., Shenandoah, Pa.
VI. V. Jakštys, 242 Broadway So Boston, Mass., J. Naudzius, 242 Broadway, So. Boston, Mass., M. D. Tuinila, 79 Vine St., Montello, Mass., J. Neviackas, 242 Broadway, So. Boston, Mass.
VIII. M. D. Činikas, 2727 W. 22nd St., Chicago, Ill.; A. Petraitis, 4630 Gross Av., Chicago, Ill.; V. Mišeika, 3149 S. Halsted St. Chicago, Ill.
X. A. Merkevičius, Box 136, Johnston City, Ill., A. Metelionis, 500 So. Clinton St., Collinsville, Ill.
XI. M. Mockus, Box 54, Detroit, Mich.
XII. T. Bartkus, 559 Garfield Av., Valparaiso, Ind.
NEPAPRASTA NAUJIENA!
L. S. S. 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas bus laikomas 7 rugšėjo 1913 m., nedėlioj 2 val. po pietų "Kovos" name, 1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.
Meldžiame visus, ale viena ateiti ant šio susirinkimo, kur išgirsite ta "nepaprastą naujieną". Apart to dar daug bus ir kitų kuopos reikalų, apie katruos atėję išgirsite.
Jūsų sekr. J. D. Daunis.
ATIDAI V RAJONO DRAUGAMS.
Kadangi rajono organizatorius J. Vilkišis apledo rajono apelinke, tai jo veitą užima daugiausiai gavęs po jam balsų L. S. Kupcinskis.
Rajono raštinkas VI. Dudinskas.
ATIDAI DRAUGAMS!
L. S. S. 60 kp. So. Boston, 71 Cambridge, 67 Brighton, 86 Stoughton ir 133 Norwood, Mass.
Draugai, pas minėtas kuopas lankysis draugas A. Baranauskas su prakalbomis. Kalbės: So. Boston 8, Cambridge 10, Brighton 12, Stoughton 13 ir Norwood, Mass. 14 rugšėjo.
Draugai agituokite, kad būtų kuodaugiau klausytojų.
VI. Rajono organizatorius P. Švotelis.
DUQUESNE, PA.
L. S. S. 100 kp. susirinkimas atsiužo rugšėjo 7 d. pas drauga K. Ladaiką, 312 Hamilton ave. Draugai malonėkit susirinkti visi, nes yra daug darbo atidėto nuo seniaus.
J. J. Urbonas.
L. S. S. VIRSININKŲ ADRESAI.
Veik. Kom. Susisėsimų Sekretorius, L. S. Kupcinskis, 217 East Centre St., Shenandoah, Pa.
Pildantysis Komitetas:
V. Paukštys, 242 Broadway, So. Boston, Mass.
T. L. Dundulis, 101 E. Main St., Danville, Ill.
L. S. S. Centro Sekretorius, J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
"Kovos" Redaktorius, K. Vidikas, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
"Kovos" Administratorius, A. Zyromtas, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.
Literatiškasis Komitetas:
L. Pruseika, 242 Broadway, So. Boston, Mass.
St. Strazdas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Rev. ir Kank. Selpimo Komitetas:
Pirmėdis, A. Zolynas, 2 Merchant St., Newark, N. J.
Sekretorius, J. Bulota, 601 W. Conway St., Baltimore, Md.
Izdininkas, J. Ramanauskas, Box 163, Minersville, Pa.
L. S. S. Rajonų Sekretorių adresai:
I. J. A. Zukauskas, 26 St Paul St. Waterbury, Conn.
II. Raj. J. D. Tannis, 1232 Nectarine St., Philadelphia, Pa.
III. J. Andriukonis, Box 3, New Kensington, Pa.
IV. B. Bočkutė, 211 First St., Elizabeth, N. J.
V. VI. Dudinskas, 118 N. Chestnut St., Shenandoah, Pa.
VI. D. J. Klinga, 49 Limerick St., Gardner, Mass.
VII. J. Petrika, 915 Tunkhannock Ave., Pittsburg, Pa.
VIII. J. Repšys, 1652 N. California Ave., Chicago, Ill.
X. J. Kačergis, 1716 E. Matheny Av., Springfield, Ill.
XI. J. Stankus, 1063 Bridge St., Grand Rapids, Mich.
XII. J. Juodis, 1341 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Veik. Komiteto narių adresai:
I. M. Mikalavičienė, 1449 S. Main St., Waterbury, Conn.
II. A. J. Neris, 192 Sitgreaves, Phillipsburg, N. J.; J. Grinius, 943 Buttonwood St., Philadelphia, Pa.
III. J. Brazauskas, 2400 Fifth Av., Pittsburgh, Pa.; J. Maziukna, 810 Chateau St., Allegheny, Pa.

Philadelphijos Moterims. VIENATINĖ PHILADELPHIJOS MOKYTA, DIPLOMUOTA AKUŠERKA, ONA VIDIKIENĖ, baigusi Scranton International College of Midwifery ir turėjusi puikią praktiką geriausiame Maternity Hospitalj (motinystės ligonbutyj). Priima kukdikus, patarnauja ir pagelbsti palaguose ir savo mokslisku apziurejimu ji apsaugoja palagininkes nuo visokių ligų. Uzdjka duoda tikriausj rodą nesčioms, žindančioms ir ligotoms moterims, o taipgi maizems kukdikams. ONA VIDIKIENĖ, 329 Wharton St., Philadelphia. Telefonas Bell Lombard 2953-A.

DRAGAI SAJUNGIEČIAI naudokitės gera proga. Parduodu laikrodėlius sekantiomis kainomis: 20 metų gvarancijos, auksuotas, dengtas Elgin arba Waltham viduriais, ranokmis išrašytas, gražiai margas su 7 akmenais — \$10.50. Su 15 akmenų — \$14.00. Su 15 akmenų (adjusted) — \$14.90. Su 17 akmenų — \$16.75. Su 17 akmenų (adjusted) — \$17.75. Atminkit, kad kitur pirkdami užmokėsit nuo \$5.00 iki \$15.00 brangiau. Aš nereikalauju pinigų iš kalno prisiųskit 32c. markėmis, aš prisiųsiu laikrodėlių pažiurejimui, jei nebus toks, grąžinkit atgal pamintit ant kiek akmenų norit. Su kiekvienu laikrodėliu sykiu siunčiu gvaranciją. Užlaiku retėžėlių cistu auko ir pauksuotų ir visokių žiedų. Taipgi visokių knygų, kurios yra lietuvj kalboj.

M. J. STOSSELL, 1413 PAGE ST., N. S. PITTSBURGH, PA.

FARMOS, FARMOS. Tėmik čia ir atmink, kad bus tau daug naudos visam amžiu ir tavo vaikams. Neatidok savo sunkiai uždirbtus centus smulkininkams ar kokiems gėlekniekams, bet imkai už dirbimo, ir išduok namus kaip liti, bet busi laimingas ir tavo šeimina bus ilpkama sveikam ore. Malonėk daug nemislit, dabar geriausias laikas pamatyk kas auga šiam krašte. Platesnių žinių kreipkitės laišku.

CRYSTAL LAKE FARM, BOX 26, WELLSTO, MICH.

PAJIEŠKOJIMAS. Pajieškau Daminiko Grinoko, jis atvažiuo iš Lietuvos jau keturi metai, buvo apistoje Jersey City, o paskui išvažiuo nežinau į koki miestą, bet nuotik girdejau, kad randasi Pitsburge. Meldziu jo paties arba kas žino apie jį pranešti ant žemiaus paduoto adresu, nes turiu svarbį reikalą.

A. Patamsis, 575 Grand st., Jersey City, N. J.

KONCERTAS IR SOKIAI. Rengia 162 L. S. S. kp. Bostone, kuris atsiužo 6 d. rugšėjo (September) 1913 m., svietinėj 730 Washington st., Boston, Mass. Pradžia 7:30 val. vakare. Po koncertui bus šokiai ir skrajojanti krasa su dovanomis. Nuširdžiai kviečiam visus atsilankyti Komitetas.

PARSIUDUOTA KRAUTUVE. Parsiduoda Grosernė Brooklyne. Biznis eina atsakančiai gerai. Pigi randa. Savininkas pereina į kitokį biznij, todėl galima nupirkt visai pigiai. Adresas: A. M. Martus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. (35-38)

"PIRMYN" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS. Jei norite aiškiai suprasti darbininkų klesos gyvenimo ir judėjimo reikalus; jei norite sekti šios šalies politiką ir turėti žinių iš viso pasaulio kraštų; jei norite apspazinti su visuomenės ir gamtos mokslų klausimais, — tai užsirašykite laikraštį "PIRMYN". Prenumerata metams: Suvienvytose Valstijose \$1.50 Užmieniose \$2.00

"PIRMYN" 748 W. Lexington st., Baltimore, Md.

Philadelphijos Moterims.

VIENATINĖ PHILADELPHIJOS MOKYTA, DIPLOMUOTA AKUŠERKA, ONA VIDIKIENĖ, baigusi Scranton International College of Midwifery ir turėjusi puikią praktiką geriausiame Maternity Hospitalj (motinystės ligonbutyj). Priima kukdikus, patarnauja ir pagelbsti palaguose ir savo mokslisku apziurejimu ji apsaugoja palagininkes nuo visokių ligų. Uzdjka duoda tikriausj rodą nesčioms, žindančioms ir ligotoms moterims, o taipgi maizems kukdikams. ONA VIDIKIENĖ, 329 Wharton St., Philadelphia. Telefonas Bell Lombard 2953-A.

DRAGAI SAJUNGIEČIAI naudokitės gera proga. Parduodu laikrodėlius sekantiomis kainomis: 20 metų gvarancijos, auksuotas, dengtas Elgin arba Waltham viduriais, ranokmis išrašytas, gražiai margas su 7 akmenais — \$10.50. Su 15 akmenų — \$14.00. Su 15 akmenų (adjusted) — \$14.90. Su 17 akmenų — \$16.75. Su 17 akmenų (adjusted) — \$17.75. Atminkit, kad kitur pirkdami užmokėsit nuo \$5.00 iki \$15.00 brangiau. Aš nereikalauju pinigų iš kalno prisiųskit 32c. markėmis, aš prisiųsiu laikrodėlių pažiurejimui, jei nebus toks, grąžinkit atgal pamintit ant kiek akmenų norit. Su kiekvienu laikrodėliu sykiu siunčiu gvaranciją. Užlaiku retėžėlių cistu auko ir pauksuotų ir visokių žiedų. Taipgi visokių knygų, kurios yra lietuvj kalboj.

M. J. STOSSELL, 1413 PAGE ST., N. S. PITTSBURGH, PA.

FARMOS, FARMOS. Tėmik čia ir atmink, kad bus tau daug naudos visam amžiu ir tavo vaikams. Neatidok savo sunkiai uždirbtus centus smulkininkams ar kokiems gėlekniekams, bet imkai už dirbimo, ir išduok namus kaip liti, bet busi laimingas ir tavo šeimina bus ilpkama sveikam ore. Malonėk daug nemislit, dabar geriausias laikas pamatyk kas auga šiam krašte. Platesnių žinių kreipkitės laišku.

CRYSTAL LAKE FARM, BOX 26, WELLSTO, MICH.

PAJIEŠKOJIMAS. Pajieškau Daminiko Grinoko, jis atvažiuo iš Lietuvos jau keturi metai, buvo apistoje Jersey City, o paskui išvažiuo nežinau į koki miestą, bet nuotik girdejau, kad randasi Pitsburge. Meldziu jo paties arba kas žino apie jį pranešti ant žemiaus paduoto adresu, nes turiu svarbį reikalą.

A. Patamsis, 575 Grand st., Jersey City, N. J.

KONCERTAS IR SOKIAI. Rengia 162 L. S. S. kp. Bostone, kuris atsiužo 6 d. rugšėjo (September) 1913 m., svietinėj 730 Washington st., Boston, Mass. Pradžia 7:30 val. vakare. Po koncertui bus šokiai ir skrajojanti krasa su dovanomis. Nuširdžiai kviečiam visus atsilankyti Komitetas.

PARSIUDUOTA KRAUTUVE. Parsiduoda Grosernė Brooklyne. Biznis eina atsakančiai gerai. Pigi randa. Savininkas pereina į kitokį biznij, todėl galima nupirkt visai pigiai. Adresas: A. M. Martus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. (35-38)

"PIRMYN" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS. Jei norite aiškiai suprasti darbininkų klesos gyvenimo ir judėjimo reikalus; jei norite sekti šios šalies politiką ir turėti žinių iš viso pasaulio kraštų; jei norite apspazinti su visuomenės ir gamtos mokslų klausimais, — tai užsirašykite laikraštį "PIRMYN". Prenumerata metams: Suvienvytose Valstijose \$1.50 Užmieniose \$2.00

"PIRMYN" 748 W. Lexington st., Baltimore, Md.

50,000 KNYGU Vysai Dykai Del Viru. Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del viru. Knyga ta praatais, supraatais žodžiais pasaka, kaip gal atgauti vyriškuma, išgydyti nuo uznuodijimo, kraujas arba svyri, nubiegims sieklios, patroitiu styprbe, pūklus ir kitus išmietimus, negromulavima, patroitiu styprbe, pylva, kiapenu, inkstu ir pules ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, nanjai igautas lygas, strictura ir vssas vyrų lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiskai, slapta ir labai pygai. Ta, dykai igauta knyga, pasakia jums kodėl jūs kentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvely žiniois, katrus ture žinoti kožnas vades arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita per Daktara, katras atsydave ligo lajka tyrinejimu tu, specialiauku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačiu, — Jūsita konverta. Neatuk nekekit pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemians paduotų kupon, katru siusk jums šendena. DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS. DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago. Godotinas Tamistai! Pagal Tamistos pridėjimą, aš noriečiau jog Tamista pridantum man vysai dykai vėna juos knyga del viru. Vardas: Staitas:

ZIRA 10 CIGARETTES 5¢ FOR Nereikalauja paliudijimų Pačios už save kalba. Jų vertė ima vieną. ZIRA CIGARETTES

Sveikata Auga! KAP IŠMINTINGAS UKININKAS PATAIKO I TINKANČIA DIRVĄ PASĖT SĖKLĄ: kuri gražiai sudygeja, puikiai auga ir gaushis vaisius atneša. TEIP SUMANUS PROFESIONALISKAS DAKTARAS, pažysta gerai ligę, per tai koštas čia! Lietuvasis priu visokių nesvytikimų, silpnų hipokriuzes pasija valstius svietikus, panaliku lygu, užmogę išgydyti, suręšius pūklus ir užaugus puikiai svietikig le drutuoj, kas svetika žmogui laimę ir ilkstamybę. PHILADELPHIOS M. KLINIKAS bei daktaras, PHILADELPHIOS M. KLINIKAS, turi net keltis PROFESIONALISKUS DAKTARUS, kurie greitai laike pataiko sergantiams pagelbėti todel, kad gydo išyky, o nedaro eksperimntų ant sergančių. Vyriausiasis Klinikos Daktaras, per Amerikos valdiję, net medaliu apdovanotas. Tokiam jau tik galima tikėti. Privatiškoj LABARATORIJŲ PH. M. Kliniko, atlaikaujami sutaisis tikieiviamis liekiantis išsvietiję gyvenamųjų medikamentų, seniausių ir naujausių išradimų, kuriuos tik aukščiausias mokslas išmudo pagelbi žmogui. Iš daugybės išgydytų štai ką patį žmonės rašo: GARBINGAS PH. M. CLINICO! Praueku, kad liekiantis subaligim ir esme labai užgandit už tikrą pagelbę; greitig ir gerig išgydytum. Mano moteris teipat jau yra sveika, už lig stundis išgydyti iš padikavong. Jūsų patarėjy ir teisinga budig, geru gydymo, atskalbim tarp savo pažystanty, kadangi tik jūs broliškai žmonėms tarnaujate. Pastiliekame sklavodami su moteria A. Antonickas, Iron and Metal Co. So. Richmond, Va. Mrs. K. Jureviciene, Box 228, Glens Falls, N. Y., teipat šauktis daryta daryva, už išgydytum nuo ligos galvos skaudėjimo, nervikomo, dieglig koljos, nustipėjusios ir sutruos sveikatos — teipat moteriškų ligų. Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass., Mr. M. KOLLAGA, Box 192, Boswell, Pa. Mr. J. TYMCZURAS, 306 Center St., Freeport, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių pasilpinęjų ligų, kurių jokiu būdu negalim svietuoti. IŠTĖMYKIT, kad slapytės ligų saugiai užliakoma, visada. KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsilankyk, o jelegu toll gyvenit, tad aprašyk savo ligę bei nesveikumas lietuviskoje kalboje kas liekvia, o tikėk, kad aptarėsi tikrą pagelbę sveikatai kaip tuksantai, kurie jau džiaugiasi ir delyvoja, nes čionai išgydo ir tokius, kurių kitai negalėjo išgydyti kaip svietias teip ir užsienėi justas ligas nuo skaudėjimo: pūklus, rankose, koljos, sanariuose, krutių, strėnos, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir neysto kraujo, nuo šauktis gydis sėdicos nubėgimo, nustipėjimo, vidurių nedėrbimo, užkietėjimo, stogos, greito palaimo, nervikomo, baimės, silpnos ir sumedėjimo kraujo, užsikietėjimų ir stiprių lytiškų ligų. Širdies, bronchų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkios kvėpavimo, nuo peršalimo stogo, blogų sąnary, nemigos, neturėjimo apėlio, be pelio be plaušumo be aparelis, bet su liekiantis, kurios tuksantai išgydė. Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios užpula varginimui žmogui, VYRU IR NOTERIU. Reikalsiant rados ir pagelbos nuo daktaro, visada adresuok arba atėik po šiuo adresu: THE PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. VALANDOS: nuo 10 ir tyto iki 4 po p. Svietandienis nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtyty. Žiomis nuo 9 iki 6 vak. Reikalaukit nuo Kliniko dovanų ir skaitytit knygy, "Daktaras".

Išsisiųdink šandien, tiktai VIENAS doleris. Kiekviename lietuviskame name privalo rasti Edmundo Steponaičio raštų kniga. Steponaitis buvo vienas iš pirmųjų mūsų jaunųjų rašytojų, kurie duoda mums pradžią grynios literatūros sriovei, kurių visų pirmiausias tikslas jau nebevien žadinimas tautos, visuomenės sąmonės, bet ir galvinimas, tvėrimas pačios dailiosios mūsų raštijos. Taj dailu poezijos ir prozos rinkinį galima gauti tiktai už \$1.00 pas AI. STEPONAITIS 184 Atkins ave., Brooklyn, N. Y. šio laikraščio ir visuose kituose kningyuose ir krautuvelyse. Reikalaukite visur. Reikalaujama agentų kiekvienoje Lietuvisiais apgyventoje vietoje. Uždarbis geras. Klauskite apie sąlygas.

Revoliucijos Gimimo Momentas. NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perstato Revoliucijos gimimo momentą; puikiai liudius priu cariską valdija. Paveikslas didumas 14x16 colių, prekė su priuština 20c., dangiava imantiesias ant karto, nuleidžiamas 50 procentų. Jį pardudiam todel taip pigiai, kad norime praplatinti tampa darbininkų klesos revoliucijos mirtiną minčių. Nustatitės smėti iš pavalkia kreipkitės į "Kovos" Administraciją

Raulai kur tu begi?

Ugi pas JONA KIRTIKLI, nes ten yra puikiausia lietuviams užeiga: šaltas alus, porteris, čius; degtinė kuoskaniausia. Cigara! pargabenti net iš Havanos, Višniems žinomoj vietoj.

JONAS KIRTIKLIS
113 N. Wyoming st.,
Hazleton, Pa.

DOVANA! DOVANA!

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus. Teip-pat kame ir kur greit išsigdyti, lygiai ta knyga

„DAKTARAS“

parodo, kaip nuo ligų apsaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS“ netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigdyti, bet taip pat labai gražiai, kaip tikras ūmas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsaugoti.

KNYGOJ „DAKTARAS“ labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir ašičiai, atvirai taip išdėstius, jog kitose knygose apie tokias paslaptis negalite aprašyti. Šita knyga klekcionam vyrų ir moterų labai reikalinga turėti, kad žinotų kaip ir ką daryti, senems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion visą negalima aprašyti, bet tik perskačius knygą atrastite.

ŠITA KNYGA iliustruota puikiais moksliniais paveikslais ir apie žmogaus kūno sudavojimą su visokiomis paslaptimis. Apie MEILĖS DALYKUS „Daktaras“ nemažai rašo.

YPATINGAI serganti, nusilpnęję, sukliudę, pasigindę per jaunystės klaidas ir vargiami visokiomis, kaip paprastomis sveikomis, kaip užsiėmusiomis ir užsiėmusiomis ligomis, šioje knygoje atrastite tikrą rody.

Jei sergi ant tokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipiesi prie kokio nors gydytojo, arba vartosi lietuviškas, reikia perskaityti knygą „Daktaras“, nes didelis daugybė žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

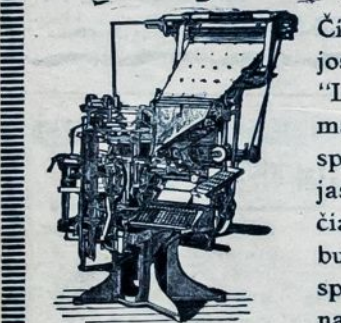
TODEL, kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės visai dovanai, kuris tik atsiųs kolektį stampų už pristatymą.

REKALAIK DAR ŠIANDIEN, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuokite: **The PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.**

VILNIAUS KALENDORIUS 1913 METAMS.
Drg. K. Demikis, iš Wilkes Barre, Pa. dovanuoja Sąjungai 41 egz. Vilniaus Kalendorių. Tai labai puikus kalendorius su daug įvairių ir naudingų straipsnių. Todėl, kas da neturite to kalendoriaus, paskubėkite užsisakyti, nes pakiau neilks. Kaina tik 25c. Siųskite kraštos ženkleliais šiuo adresu: **„KOVA“**, 1815 East Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

„KOVOS“ SPAUSTUVE

Naujausios Mados.

Čia talpiname paveikslą naujos, \$4000.00 vertės „Kovos“ „Linotype“ (raidžių statomos mašinos) su kurios pagalba specialistas unijistas statytojas padaro puikiausiai ir greičiausiai visokius spaudos darbus—sustato tekstą, o kiti specialiaški statytojai padailina įvairiomis, kur reikia didelėmis raidėmis ir ornamentais; tad dabar „Kovos“ spaustuvės darbai atrodo labai puikiai ir greitai padaromi. Apart naujos statomos mašinos, dabar turime daug naujų ir puikiausių raidžių, užtat galime padaryti kokius tik kas nori spaudos darbus. Sąjungiečiai turi atkreipti į tai atidą ir žinoti, kad niekur geriau nepadarys nieks spaudos darbu, kaip tik jų pačių naujai įtaisytoji spaustuvė. Užtat su visokiais spaudos darbais, nuo didžiausio iki mažiausio, visuomet kreipkitės šiuo adresu: **„KOVA“**, 1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506
Dr. Phillip KOVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Pristimimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikaboti rusiškai ir lenkiškai.

„KOVOS“

ADMINISTRACIJOJ galima tuojau užsiprenumeruoti šiuos žemiau surašytus lietuvių laikraščius. Juk beveik visi sąjungiečiai, apart „Kovos“, skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsiskykkit juos per „Kovos“ Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą ko norite. Verta užsisakyti šiuos laikraščius:

„RANKPELNIS“
Dvisavaitinis
Kaina metams \$1.50
Išleiso Skotijoj.

„LAISVĖ“
Du syk į savaitę
Kaina metams \$2.00
Išleiso S. Boston, Mass.

„PIRMYN“
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išleiso Baltimore, Md.

„KELEIVIS“
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išleiso S. Boston, Mass.

„DARBININKŲ VILTIS“
Savaitinis
Kaina metams \$1.50
Išleiso Shenandoah, Pa.

„DILGĖLĖS“
Dvisavaitinis
Kaina metams \$1.00
Išleiso Pittsburgh, Pa.

„LIETUVIŲ ŽURNALAS“
Mėnesinis
Kaina metams \$1.00
Išleiso Chicago, Ill.

„LAISVOJI MINTIS“
Mėnesinis
Kaina metams \$2.00
Išleiso Scranton, Pa.

Taigi ar sau ar savo draugams užrašysit minėtus laikraščius, užsakymus visuomet siųskite **„KOVA“**, 1815 E. Moyamensing Av. PHILADELPHIA, PA.

RUSIŠKAI-AMERIKONISKA LINIJA.
Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi
Russia — 16.000 tonų,
Kursk — 13.500 tonų,
Czar — 13.000 tonų.

I Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur į 11 dienų nesimainant niekur į Liepoją.
\$31.00 3-čios klasos \$33.00.
\$45.00 2-ros klasos \$50.00.
\$65.00 1-os klasos \$75.00.
Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukima iš New Yorko:
Kursk — Rugsėjo 6.
Russia — Rugsėjo 20.
Czar — Spalio 4.

Dėl platesnių žinių kreipkitės prie **A. E. JOHNSON & Co., General Pass. Agent.**
27 Broadway, New York, N. Y. arba prie vietinių užtvirtintų agentų.

Uodų ir kitų vabaly įgylimai tuojau prašalinama **Dr. Richter's Pain-Expeller**, 25c. ir 50 cent., aptiekose arba tiesiog nuo **F. Ad. Richter & Co., 74-80 Washington St., New York.**

VISU ŽINIAI.

Perkrausčiau savo bučernę ir grosernę į naują ir geresnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kamps Predy st. Kas nori te nebrangiai pirkti gerą tavorą, ateikite pas mane, o busite užganėdinti. Su pagarba.
John Kazlauckas
2230 Fifth ave.,
Pittsburgh, Pa.

F. J. Bagocius

Notaras. Talkos Tiesėjas. AGENTAS
Visų Geriausių Laivinių Kompanijų
28 W. Broadway So. Boston, Mass.

AGENTŲ REIKIA, kurie užsiimtų apsaugojimų nuo ligų ir nelaimingų atsitikimų užsitikėjimo vertoje draugystėje. Gera užmokestis, jokių perškadų. Ateikite seredomis ir četvergais tarp 3 ir 5 val. po pietų, arba nedėliomis po pietų.
Cambridge Mutual Beneficial Association,
34 So. 16 St., Philadelphia, Pa. (34-37)

VARTOKITE Remingtono Typewriter'į

Tris mėnesiai už \$5.00
Mēs nusamdysime jums rašomą mašiną, modelio 6, 7 ar 8-to Remington Typewriter'į, ketvirtadaliu metų — tai trims mėnesiams — už \$5.00 — tai yra su geriausiomis išlygomis, kokias nusisamdant suteikia koki nors išduotė.

Ir jeigu jūs norėsite pirkti rašomą mašiną tam nusamdyme laikui išsibaigus, tie pinigai ką įmokėjote už nusisamdymą, bus priskaitomi prie pirkimo sumos.
Parduodamos ant mėnesinių išmokesčių.
Geriausios vertės juostelės typewriter'iams.
Su raudona žyme popiera kopijavimui.
Katalogą mašinų ir knygelę gaunamų reikmenų pasiunčiame pareikalavus.
REMINGTON TYPEWRITER COMPANY
(Inkorporuota),
110 So. Ninth st., Philadelphia, Pa.

Rusija pralenkia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdirbime Vodka, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo čystumu ir puikumu, nes jis atydziai išdirbtas ir savyje prilaiko vien sveikas grūdų išsunka. Mēs užlaikome Vodka importuotą ir Vodka čionai išdirbtą.
Mēs išdirbame Vodka iš čystų grūdų ir tokiais pat aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.
Ačiu mūsų veiklumui mēs parduodame už labai nužemintą prekę. Jūs galite gauti Vodka importuotos ir Vodka čionai išdirbtos, taigi geriausios Amerikoniškos ir importuotos degtinės, vynų ir saldžių gėrimų.
Alus bonkutėmis ir bačkomis.
J. CARTUN
401-3-5 SOUTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

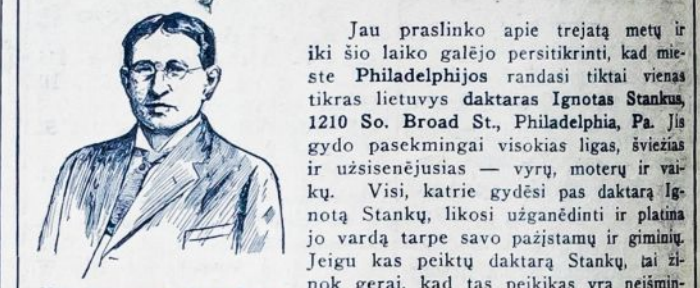
„LAISVĖ“

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariskai-Moksliskās LAIKRAŠTIS
Eina du sykiu savaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj.
Laikraštis „LAISVĖ“ didelio formato, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių. „LAISVĖS“ prenumerata Suvietytose Valst. metams 2 dol., pusmetiui 1 dol. Užrubežiuose—metams 3 dol., pusmetiui—\$1.50.
Ant pažirėjimo sludnam vieną numerį DYKAI!
Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip: **„LAISVĖ“ 242 West Broadway SO. BOSTON, MASS.**

I. Rosenbaum, SENIAUSIA

Lietuviška Banka Philadelphiajoje, Pa.
Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodama geležinkelių tikiety į vienas miestus Jungtinių Valstijų
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Tautietes ir Tautiečiai!

Jau praslinko apie trejetą metų ir iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste Philadelphiajos randasi tikrai vienas tikras lietuvis daktaras Ignatas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviežias ir užsienėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gėdėsi pas daktarą Ignatą Stankų, likosi užganėdinti ir platiną juo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra neįsimintingas žmogus, arba koksi žybernias humbugieris, kuris tarnauja apgavimame New Yorko žybernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykduoniai-vaikatos su New Yorko žyberniais įkvailino vieną bėdą, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignatą Stankų neteisinao į teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi jo jo operacijos. Už tokį melagingą ir neteisningą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė i dydyjį teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui.
Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion atsiųsi visų yra negalima, bet kelios padėkavonės taip pat su pavėjimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didelio slaptybės. Aš Marijona Pocienė, 443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgau, turėjau skaudėjimą nugaros, gėlimą galvos, didelę temperatūrą, skausmą elianai ir visokius kitus simptomus, negalėjimą vaikyti, džiūvimą burnoje, justima šaltis su prakaitavimais ir abelau nusilpnėjimu. Sankaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsiėmė pri daktaro Ignato Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atvažiavimo į mano namus. Ištaru jam fir dingo ačiu ir Dieve duok jam ilgesnį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Aš Juozapas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., ištaru širdingai ačiu daktarui Ignatui Stankui už prisintimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulių ir abelau nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jūsų gyduolių teisingai sugyžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalaus. Vietoje padėkavonės aš nepajutau atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimu lakstantį krūvi su niežėjimais ant kūno. Aš likaus išgydytas nuo išberimo spuogais ant kūno. Aš Juozapas Vinkevičius, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo į naują gyvenimą. Tamsios vardą garsinau visur Bostono tarp lietuvių. Jonas Saurasaitis, 326 Stanford St., Pittsburgh, Pa., mane išgydė daktaras Stankus nuo išberimo spuogais ant veido. Aš Jurgis Lukševičius, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net būvau pametęs vilį buti sveiku, bet kuomet atsiėmė pri daktarą Ignatą Stankų, jis mį pirmą dieną išgydė mane iš visų ligų. Dėkavimai širdingai ir šilumai su 50 centų dovanomis. Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laiku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 9 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

NAUDA IŠ SKAITYMO.

Jau gilioje senovėje, kaip dasiprotėjo išreikšti ne-regimas mintis regimais ženklais, žmonės gerai suprato knygų naudą. Dabar, kuomet knygos, kaip vanduo iš šaltinio plaukte plaukia po visus kraštus, kada visur šaukiama: prie mokslo, prie apvietos, prie knygų! Tai šiais laikais da geriau suprantama nauda iš skaitymo knygų.
Knyga — tai mintis autoriaus. Knyga visuomet ir visur, kaip geras draugas, gali ateiti mums į pagalbą savo patarimais. Skaitydami mēs susipažinsim su vargais, nelaimėmis ir rupesčiais skriaudžiamų darbininkų ir tas sužadina mums meilę prie tu vardgėnių. Matydami jų vargingą padėjimą nenusimenam, bet da su didesne vilčia ir pasitikėjimu pasirengiam kovon.
Skaitydami knygą gaudom mintis, semiam jausmus, žadinam savo dvasią sekdami darbus prakilnių žmonių, kuriems reikėjo nukentėti daug vargo, nekartą ir bado.
Darbininkiški laikraščiai, kurie kaip pavasaryj bitės iš avilio, pasklido po visus kraštus, keldami iš miego darbininkus, rengdami juos prie darbo, nešdami darbus iš visų pasaulio kraštų, jog visur darbininkai darbuojasi, visur žengia pirmyn Tuomet skaitytojo omenyje kyla prakilni mintis ir su didesne energija griebiasi už darbo, kuris atneša naudą skriaudžiamiems.
Todėl ir mēs, draugai ir draugės, pradėkime su didesne energija ir pasiiventimu platinėti darbininkiško ir mokslisko turinio knygas ir mūsų vienatinį darbininkišką laikraštį „KOVA“, leidžiamą darbininkiškos organizacijos Lietuvių Socialistų Sąjungos.
Kokias tik norite knygas galite gauti „Kovos“ Administracijoj. Visuomet adresuokite:

„KOVA“
1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Nauja poezijos knyga

Tai visi Edmundo Steponaičio raštai. Puiki laida su daug gražių eilių. Verta kožnam turėti savo name Gaunama „KOVOS“ Adm. papiginta kaina. Klauskite tuojau.